

Program knihovny na jaro 2012

Květen 2012

2. 5. 18.00
Orchideje Českého středohoří
Vyprávění o současném stavu
a rozšíření vstavačovitých rostlin
(*Orchidaceae*) v Českém středohoří

10. 5. 17.00
Waldorfská iniciativa
*Přednáší Dr. Wolfgang
Sassmannshausen.* Přednáška bude
v němčině s tlumočením.
*Hlídnání na dětském oddělení
zajištěno*

15. 5. 17.00
Ezoterické otazníky
Jaroslava Slavičková. Karma –
osud, čin, příčina a následek.
Každý čin, slovo i myšlenka –
pozitivní i negativní – zanechává
otisky. Vlastní karma a karma
převzatá od předků. Dozvíte
se, jakým způsobem karmu
eliminovat

19. 5. 8.30
Výlet s Václavem Vokolkem
Více informací na
www.knihovnalitomerice.cz

23. 5. 17.00
Fantasy literatura
Antonín A. Kudlác. Setkání
s teoretikem sci-fi a fantasy
a autorem hororových
a detektivních povídek

25. 5. 18.00
Muzejní noc
Retro mámení v knihovně

30. 5. 17.00
Supermarket svět
Interaktivní výstava, módní
přehlídka ONA FAIR, fairtrade raut

Dětem

1. 5.–31. 5.
Vyrazíme do přírody
Vědomostní soutěž o Českém
středohoří

5. 5. 9.00
Staň se rozhlasovým reportérem
*Lektorky: Gabriela Albrechtová
a Lenka Jirásková*
Tel.: 416732453,
e-mail: detske@knihovnalitomerice.cz

12. 5. 13.00
Jarní výlet na Bílé stráně
*Výletem nás bude provázet Lubomír
Peterka z CHKO České středohoří*
Rezervace do 9. 5., Tel.: 416732453,
e-mail: detske@knihovnalitomerice.cz

19. 5. 9.00
Workshop
Zvířátka z korálků
Rezervace do 17. 5., Tel.: 416732453,
e-mail: detske@knihovnalitomerice.cz

Červen 2012

23. 6.
Letní cyklovýlet kolem Bukové hory
Autobusem do Mukařova,
tematická zastavení s *Lubomírem
Peterkou*, pro odvážnější malý
horolezecký výstup
Rezervace do 15. 6., Tel. 416732453,
e-mail: detske@knihovnalitomerice.cz

Pravidelné pořady pro děti

Korálkárna
Každou středu od 15.30 do 17.00
vyrobíme šperky

Pravidelné pořady pro seniory

Dopolední klub aktivního stáří
Kognitivní hry a jednoduchá
cvičení pro zlepšení paměti
a nálady (čínská cvičení, logické

hádanky, stolní hry aj.). Výtvarná
dílna (malba akvarelem,
arteterapie, mandaly, modelování)
*Více informací u lektorky Heleny
Učíkové Lendacké, Tel.: 723501005*

Když tvoří seniři

Máte plnou hlavu nápadů
a nemáte se o ně s kým podělit?
Přijďte do našeho klubu LiPen,
kde je prostor pro každého
Každé úterý 15.30–17.00
Více informací na
www.knihovnalitomerice.cz

Doporučujeme

**Severočeská galerie výtvarného
umění v Litoměřicích**

15. 6.–30. 9.
Secese
Ze sbírek Patrika Šimona.
Vernisáž 14. 6. v 17.30

22. 6.–16. 9.
Volný směr – S.V.U. Mánes
Vernisáž 21. 6. v 17.30
(v bývalém jezuitském kostele
Žvěstování Panně Marii)

26. 9.–28. 10.
**Věra Boudníková-Špánová –
Retrospektiva**
Vernisáž 25. 9. v 17.30
(v bývalém jezuitském kostele
Žvěstování Panně Marii)
www.galerie-ltm.cz

Hospoda u letního kina

29. 6.–30. 6.
Litoměřický kořen
(Longital, ČokoVoko, Traband,
Neočekávaný dýchánek, Lenka
Vychodilová, Pavel Liška, Ty
Syčáci a další)
www.modryznebe.cz

Karel Hynek Mácha #1/2012 informačně-literární bulletin Knihovny K. H. M. v Litoměřicích

Obsah

Karel Hynek Mácha #1/2011
Informačně-literární bulletin
Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích

Třikrát ročně vydává příspěvková organizace
Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích,
Mírové náměstí 26, 412 01 Litoměřice

ISSN 1803-7313
Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR E 18798

Editor Jaroslav Balvín
Design Martin Raudenský
Tisk R&K Servis, Děčín

E-mail karel.khm@seznam.cz
Tel. 416 732 453
www.knihovnalitomerice.cz

Úvodník	01
Profil – Jaroslava Slavíčková	02
Novinky z fondu knihovny	07
Nové internetové stránky	11
Audioknihy a elektronické knihy	13
Knihovna má novou dobrovolnici	16
Nový ceník, pozor na pokuty	17
Supermarket SVĚT	18
Malí rozhlasoví reportéři	19
Noc s Andersenem	21
Výstava nakladatelství Baboab	22
Helena Učíková Lendacká	24
Klub LiPen	28
Knihovničky – Liběšice	29
Spisovatelka Kateřina Hejlová	31
Výstava litoměřického fotoklubu	34
Komiks – Dan Černý	36
<i>Literární příloha</i>	
Rozhovor s Ondřejem Cikánem	41
Kateřina Hejlová	44
Marek Sekyra	46
Ivanna Danko	48
Veronika Slavíková	50
Máchovou stopou 2012	53
Program knihovny	54
Doporučujeme	54

**Karel
František
Tománek**

nesmírně si vážím toho, že v letošním roce je vás, registrovaných čtenářů, v naší knihovně zase o něco více než vloni. Mám ohromnou radost z toho, že kromě rodičů s dětmi k nám přichází stále více a více seniorů. Je to především zásluhou Kateřiny Minkové a Heleny Učíkové Lendacké. Více se o nich a jejich aktivitách dočtete právě v tomto bulletinu. A pro ty z vás, kteří kromě čtení tráví volný čas i vlastní tvorbou, mám výzvu: Letošní ročník literární soutěže Máchovou stopou pořádá naše knihovna. Nejde jen o soutěžení, o to, kdo bude nejlepší a ty ostatní porazí. Nabízíme vám i setkání s těmi, kteří budou vaše práce hodnotit. Letos to bude spisovatelka a pedagožka Ivona Březinová, spisovatel a dokumentarista Martin Ryšavý a spisovatel a novinář Jaroslav Balvín.

Přeji vám krásné léto. Ať jste kdekoli, ale rozhodně s knihou!

Ředitel knihovny. Foto archiv

„Litoměřice bych nakreslila světle modré,“

říká autorka léčivých, tzv. „akášických záznamů“ JAROSLAVA SLAVÍČKOVÁ, která v knihovně pořádá přednášky na ezoterické téma.

Jak jste se dostala k ezoterice?

Někdy v pětadesátém roce jsem začala cvičit jógu. To je, myslím si, duchovní start pro hodně lidí. Při józe se člověk zklidní, zharmonizuje a začne se ptát dál, začne přemýšlet o duchovnu, hledat informace, číst knížky... Začala jsem cvičit proto, že mě bolela páteř, takže to byla původně vlastně taková rehabilitace.

A jak jste se vypracovala na ezoteričku, která pomáhá lidem?

Říkám, že za všechno můžou kamarádky: jedna mně jednou nabídla, abych s ní jela na dílnu automatické kresby na ezoterický festival do Plzně. Nějak mě to chytlo, a začala jsem si pak kreslit i doma. Potom jsem začala vnímat, že nejen že jsou ty obrázky pěkné, ale že i harmonizují. Po nějaké době jsem je ukázala mým známým léčitelům a psychotronikům, jestli opravdu mají něco do sebe, a oni mi potvrdili, že vyzařují harmonickou energii, čistí prostředí, a že se mám jejich kreslení věnovat dál.

Pak mi jiná kamarádka řekla: „Nemůžeš udělat obrázek jenom pro mě, na mé jméno a datum narození?“ Tak jsem to zkusila, a jiná kamarádka pak přišla zase s tím, že má zdravotní problém, a – „nešlo by na to udělat obrázek, abych se vyléčila?“ – Tak jsem začala dělat obrázky i na zdravotní problémy, a ono to fungovalo... Lidi mě doporučovali dalším, a klientela tak rostla.

Přednášíte nejen v Litoměřicích, ale i v Teplicích a Ústí nad Labem. O čem? Momentálně pořádám dva druhy seminářů. Jeden je zaměřený na to, jak má člověk na sobě pracovat, aby se zbavil všech negativních programů, závazků, pout, nemocí a pocitů, které má zakódované; aby mohl žít v přítomnosti, tady a teď, aby ho neovlivňovala minulost. Seminář se jmenuje *Cesta k intuici a otevřenému vědomí*. Nedělám žádná zasvěcení, v ničem lidem nepomáhám, nic za ně nedělám, jen jim předávám zkušenosti, jak na sobě pracovat jednoduchým a účinným způsobem, aby se jim lépe

Jaroslava Slavíčková. Foto © J. B.

dařilo ve všech oblastech života. Protože jsem přesvědčena, že pokud si člověk umí pomoci sám, tak je to to nejúčinnější, co může být. Když mu od nemoci pomůže nějaký léčitel, tak to někdy může fungovat natrvalo, pokud člověk změní své myšlení a chování, ale dost často se tak nestane a nemoc se lidem vrátí, nebo onemocní jinou, často ještě těžší nemocí. Když však člověk začne pracovat sám na sobě a změní tak své myšlení i chování, pak je to trvalé. Víím to z vlastní zkušenosti. Na seminářích poskytuji lidem pouze teorii a záleží na nich, jestli se jí začnou řídit a začnou na sobě pracovat sami; jak jim říkám: oddělila jsem zrna od plev a vám teď nabízím jen to čisté zrna a záleží na každém, zda ho zasadí, bude se o ně starat.

Druhý seminář je praktický, lidé se učí napojit se na akášický záznam. Tam je už potřeba, aby měli akášický obraz, který pro ně nakreslím: napojím se na jejich energetické pole, na jejich „akášu“, přenesu vibrace do obrazu, a oni se potom skrze ten obraz můžou napojit na svoji energetickou kroniku – akášu – a pomocí dotazů zjišťovat, proč mají tu a tu chorobu, nebo proč se jim nedaří v té které oblasti, uvědomovat si problémy, které se vyskytly v jejich životech, a pak je zpracovat, aby se vyčistili, a pak znovu a znovu nenaráželi na to samé... Není to ale pro úplné začátečníky, pro lidi, kteří přijdou a řeknou: „Já víím, že existuje něco mezi nebem a zemí, ale nevím co, nic jsem nikdy nedělal, začínám mít o to zájem...“ Seminář je určen pro ty, kteří si uvědomují, že za problémy, které mají, si mohou sami, a tudíž si je chtějí sami odstranit.

Co to je vlastně „akáša“ původně, co znamená?

Ten název pochází ze sanskrtu: v překladu znamená duch nebo éter. Je to záznam všech myšlenek, slov a činů – všeho, co se stalo – kniha života, záznam duše. Je počátkem a koncem všeho, z ní vše vychází a tam se vše vrací. Každý člověk, město, země – vše má svůj energetický záznam.

Věděla jste od začátku, že to, co kreslíte, jsou „akášické záznamy“?

Nevěděla, začalo to spontánně. Nejdříve jsem nakreslila několik obrazů pro lidi, kteří chtěli řešit problémy vztahové, rodinné, pracovní, a při kreslení mi přicházela informace z minulých životů, kde ten člověk udělal nějakou chybu. Pak mi teprve došlo, že se napojuji na akášický záznam a informace odtud čerpám. Nikdy si neplánuji, co budu dělat, na jednu mě to napadne, nebo mě někdo o něco požádá, tak to udělám a pak se dovídám, co to je a k čemu to je dobré. Dnes už víím, že to tak má být, je to moje cesta a víím, že to mnoha lidem moc pomůže.

Vždycky mají akášické záznamy tvar takového vajíčka? (Obrázek jednoho najdete na konci rozhovoru, pozn. red.)

Ano, vždycky.

Tak to se hodí, když teď tolik podražily... Hh, tak ono to tak úplně vajíčko není, spíše dva kruhy. Předkresluji si je podle talíře, a když jsem na začátku nakreslila první, tak mě napadlo propojit ho ještě s druhým, protože bylo na papíře místo. Já jsem hodně šetrivá, šetrím české lesy a vůbec cokoli. A vnímala jsem to tak, že ten první kruh je vědomí a ten druhý podvědomí, a když se propojí, mo-

hou informace z podvědomí vstoupit do vědomí.

Jak ten obraz začínáte kreslit?

Na druhou stranu čtvrtky napíšu jméno a datum narození člověka, pro kterého budu obrázek kreslit, pak otočím list a ruka mi začne sama kreslit jakousi osnovu obrázku. Pak většinou po směru hodinových ručiček obrázek dokresluju a nakonec ho pastelkami vybarvuju. Kreslíte intuitivně?

Ano, nepřemýšlím, co kde má být – i pastelky, respektive barvy vybírám intuitivně, udělám rozbor podle data narození, zjišťuju, jak je na tom člověk, co se týče postavení planet, v jaké je rovnováze, co se týče živlů... To mi ale více pomáhá, když dělám obrázek harmonizační.

Ten obrázek je velmi uklidňující barvami i dekorem, ale život člověka není jen takhle idylický. Používáte třeba i černou barvu?

To ale není život člověka, to je jeho energetický záznam, to je jeho duše, a každá duše je ve své podstatě krásná. V prapůvodu je čistá, nádherná, i když měl člověk těžké životy, i když opravdu udělal něco špatného. Černou barvou vůbec nekreslím. Tmavých obrazů je všude dost, tmavá barva odebírá energii, moje obrázky ji dodávají

Co pak mají lidé s akášickým záznamem dělat?

Doporučuju jim, aby si ho někde pověsili, většinou do míst, kde pobývají nejvíce času. Vždy dochází k tomu, že na ně vibrace z obrazu působí, ať si toho jsou vědomí, nebo ne. Když na sobě člověk pracuje, může dojít do takové fáze, kdy je už s tím svým záznamem, se svou

akášou, trvale spojený, ať dělá, co dělá. A potřebuje-li nějakou informaci, pak stačí vzpomínka na obraz, a odpověď mu přijde. Každý dostane také tři zmenšené obrázky, s těmi člověk může pracovat – položit na ně ruku, položit si je na sebe, meditovat na ně... Ale mám zkušenost, že lidem, kteří na sobě opravdu pracují, stačí myšlenka a představa na jejich akášu, a už jsou propojení.

Připomíná to technikou a vlastně i výsledkem mediální kresby a art brut...

Je to hodně podobné. Já jsem také nestudovala žádnou uměleckou školu – mám oděvní průmyslovku, ve škole jsme kreslily takové ty oblečené postavy, ale to mi moc nešlo. Tohle je úplně jiná kresba, já dopředu nevím, co nakreslím, možná mám mlhavou představu, ale ta ruka mi to dělá sama. Při kreslení jsem maximálně uvolněná, potřebuju, abych měla čas a klid, ne že za hodinu musím někam odejít, potřebuju se tomu věnovat tři čtyři hodiny v kuse, dostat se do alfa hladiny, v podstatě do meditace. Není to tak, že bych si kdykoli a kdekoli vzala pastelky a začala kreslit akášický záznam, protože rušivých faktorů bývá všude hodně.

Odkdy přednášíte pro Litoměřické?

Párkrát jsem přednášela v jiných prostorech v Litoměřicích a byl tam někdo, kdo mě doporučil Zorče Čuchalové z knihovny. Společně jsme připravily program od ledna do června 2012. Vyprávím o andělech, numerologii, karmě – různých tématech, na co se lidé ptají, co je zajímavé. Pokud bude stále takový zájem, jaký byl dosud, budeme s mým pejskem, kterého vozím s sebou, pokračovat i od září 2012.

Stalo se při přednáškách v knihovně někdy něco zvláštního?

Na tu první v lednu přišla asi osmiletá holčička a na to, že jí bylo tak málo, mluvila moudře jako stará vědma. Byla úžasná. Dodnes nevím, kdo byli její rodiče. Když jsme se potom s některými diváky bavili o tom, ke komu patřila, nikdo nevěděl...

Jsou návštěvníci na litoměřických přednáškách něčím specifičtí?

Je to tady víc otevřené duchovním směrem, lidé tu mají o duchovno větší zájem než v Teplicích nebo Ústí – v počtu lidí, kteří chodí – a vůbec, atmosféra mi tu přijde taková upřímnější, volnější, více od srdce.

Máte podobný pocit jako ze zdejších lidí i z města?

Kdybych to převedla do barev, tak bych Litoměřice nakreslila světle modré. Ústí je hodně temné, Teplice jsou možná o trochu světlejší, ale o mnoho se od něho neliší.

Proč si myslíte, že na ezoterické akce chodí daleko víc ženy než muži?

Ženy jsou duchovnu a mluvení o svých problémech více otevřené. Mužům, i když jsou třeba nemocní, trvá mnohem déle, než se odhodlají s tím něco dělat... I když mi přijde, že od ledna se s mužskými roztrhl pytel, chodí jich trochu víc – možná ženy vodí svoje manžele nebo partnery...

Přítom guruové, to jsou většinou nebo snad vůbec jenom muži...

To je proto, že když se muž pustí do cvičení jógy nebo nastoupí nějakou duchovní cestu, dotáhne to většinou do konce. Muži na to většinou mají mnohem víc času než žena...

5. června 2012 bude Jaroslava Slavičková v knihovně přednášet o příbězích z akášických záznamů. Pokud vám to na přednášku nevyjde, podívejte se na její obrázky na adresu www.fler.cz/VeronicaS nebo kontaktujte ezoteričku na její e-mailové adrese Jaro-Slaviti@seznam.cz.

Jaroslava Slavičková je také autorkou obrázku na obálce tohoto čísla bulletinu. Vytvořila akášický záznam města Litoměřic. Když jsme si o obrázku povídali na jedné z pravidelných přednášek ezoteričky v knihovně, padalo z úst přítomných diváků mnoho zajímavých postřehů. Potom se o něm rozpovídala sama Jaroslava Slavičková: „Při kreslení jsem měla velmi příjemné pocity, ne vždy k němu mívám takovou chuť. Město je velmi harmonické a tomu odpovídá i to, že jsou na jeho akášickém záznamu zastoupeny všechny čtyři živly: odspoda, tj. ze země, vyrůstají jakési plamínky, představující oheň. Jsou ale modré, a to je voda, vzduchem je potom úplně nahoře Slunce, prozařující celé město. Lidem se tu právě kvůli této vyváženosti živlů musí dobře žít.“

Bookowski chodí do knihovny čím dál častěji. Nejen kvůli zvýšené DPH na knihy, ale hlavně proto, že podle posledních výzkumů tvoří devadesát procent českých čtenářů čtenářky... Přečtěte si, co jim náš rezidentní recenzent doporučuje půjčit si na koupálko.

Beletrie

Michel Houellebecq

Mapa a území

Přeložil Alan Beguivin

Euromedia-Odeon 2011

Teprve svým posledním, již šestým románem si světoznámý kontroverzní spisovatel, pokračující v Balzakově tradici realistických společensko-kritických literárních sond, vysloužil jednohlasé uznání kritiků domácí Francie, a loni získal za *Mapu a území* prestižní Goncourtovu cenu. Houellebecq vypráví příběh úspěšného, ale docela sebedestruktivního malíře a fotografa Jeda Martina, který má řadu autobiografických rysů. Autor tentokrát nešokuje čtenáře sexuálními scénami, ale rozhodně překvapí tím, že do děje nechá vstoupit sama sebe. Martin si totiž usmyslí, že známého spisovatele namaluje. Když pak objeví Houellebecqa mrtvého, jako bychom se rázem ocitli v detektivce v současnosti oblíbeného skandinávského stříhu... „Z knihy sálá klid a vyrovnanost přesahující autorova obvyklá misantropická a pesimistická prohlášení o marnosti současné společnosti. Západní kultura pohledem zatím posledního románu M. H. se sice vnitřně rozpadá a mezilidské vztahy v ní nefungují, zánik je

to však tvůrčí,“ napsala Michaela Hečková v recenzi pro Reflex. Konec Západu a lidské společnosti, tak jak jsme je chápali, je v Houellebecqových očích „tvůrčí“ proto, že na světě je toho pořád mnoho, co žije a vegetuje vedle lidí a přežije i lidem navzdory – od zvířat až po obyčejné křoví.

J. H. Krchovský

Dvojitě dno

Host 2010

Jedinému českému básníkovi, jehož knihy mizejí z pultů, vydalo brněnské nakladatelství krátce po bilančních *Básních sebraných* také novou sbírku. Temný rytíř tuzemské poezie zůstává věrný své nihilistické poetice v řemeslně dokonalých verších. Malá ochutnávka: „A tak už přece jen přišla i chvíle má / zkopat v řit' Jarmilu, Hynka i Viléma! / To be, or not to be? Jaképak dilema?! / vždyť je to nestoudné – básně psát s brýlema!“... „Už málo mi zbývá, jen píseň má tklivá / tak málo mi zbývá, dál budu však mlčet, just! / ach málo mi zbývá, tak málo mám piva / tak málo mám piva, a ještě mi teče z úst“... „Dnes jsem si koupil květináč / a zasadil si pažitku / Děkuji, Bože! „Není zač“ / dnešek byl plný zážitků“... „Už troubějí... Už troubějí! / to asi nebudou na horách jeleni... / už troubějí, o půltón hlouběji / a já furt nemám to zásadní sdělení.“

Naučné oddělení

Věra Nosková
Chraňme muže
 Věra Nosková 2010

Zakládající členka Českého klubu skeptiků Sisyfos, propagujícího kritické myšlení, „selfmadewoman“ (knihy si vydává sama) Věra Nosková přichází po několika prózách (úspěšné *Bere-me, co je*) se souborem esejů na téma současné krize mužského pohlaví, která je součástí všeobecného úpadku tradičních hodnot. „*Muži v demokratických zemích ztrácejí roli živitele a plnoprávného manžela. Snižuje se jejich plodnost a hladina testosteronu. Ubývá počet pracovních míst pro muže, klesají šance na uplatnění jejich síly a fortelu. Klasická rodina se rozpadá, kolem třiceti čtyř procent dětí se rodí svobodným matkám,*“ píše například. Názvy některých kapitol jako *Matka – zdroj nenávisti a strachu, Strategie zlatokopek nebo Pánové, harašte, dokud ještě můžete!* napovídají, že jde o knihu nejen poučnou, ale i zábavnou.

Pavel Kohout a Pavel Kohout
Dramata a frašky ekonomie: Kohout se ptá Kohouta
 Pistorius & Olšanská 2011

V dobách krize vystupují do popředí ekonomické a finanční otázky, které v jiných časech většinu občanů zajímají mnohem méně a k jejichž posouzení je třeba mít alespoň elementární ekonomické znalosti: Proč a jak vlastně k finančním krizím dochází? Jsou nevyhnutelné? Jak nejlépe ochránit své úspory? Jak funguje sociální pojištění a máme na ně ve stáří spoléhat? Jak by se mělo nejlépe financovat zdravotnictví? A školství? Jaká je cena za sociální stát? Je kultura zboží? Co se to děje v Řecku a jaká je budoucnost eurozóny? Do jaké míry ovlivňuje korupce státní rozpočet? Ekonom Pavel Kohout (1967) nám ve své knize nabízí vhled do těchto i jiných problémů. Opírá se při tom o svou širokou erudici a publicistický talent a odpovídá na otázky, které mu v zastoupení laiků klade jiný Pavel Kohout (1928), spisovatel a dramatik.

Dětské oddělení

Renáta Fučíková
 a Daniela Krolupperová
Historie Evropy. Obrazové putování
 Práh 2011

Asi jen jednou za několik desetiletí může vzniknout takový projekt. Původní česká kniha, která si klade veliký cíl: seznámit čtenáře s historií Evropy přehlednou, srozumitelnou, ale především čtivou formou. Kniha, ve které je všechno podstatné, ale zároveň není zahlcena nesrozumitelnými pojmy a letopočty. Obě autorky mají bohaté zkušenosti s tvorbou pro děti a mládež. „*Doslov, v němž se Fučíková obrací k hrdinům zítřka, má narůžovělou barvu evokující úsvit. Konec řetízku, vinoucího se od prvních Evropanů do 21. století, drží současný chlapec, a Fučíková tak symbolicky svěřuje pokračování historie do rukou dnešním dětem,*“ napsala v recenzi na portálu iLiteratura Milena Šubrtová. Více o titulu se dočtete na www.historieevropy.cz.

Pavel Čech a Radek Malý
Listonoš vítr
 Albatros 2011

Radek Malý, uznávaná osobnost mladé básnické generace, napsal pásmo nápaditých veršů o podzimu a výtvarník Pavel Čech, uznávaná osobnost současného českého komiksu, je doprovodil svými křehkými snovými ilustracemi. Na knize je zajímavé, že jedna její část je věnována dětem, zatímco ta druhá je

určena jejich babičkám. „*V těch básních je něco krásně staromilského, prvorepublikového. Snad stesk po světě, který byl přirozenější, pomalejší, lidštější. Po světě, kde měl člověk dostatek času všimnout si přírody, druhých i sebe,*“ napsal v recenzi pro MF DNES Radim Kopáč. Kniha letos získala cenu Magnesia Litera.

Hudební oddělení

Lily Allen
It's Not Me, It's You
 EMI Czech Republic 2009

Výrazná tvář současného chytrého popu si cestu na vrcholy hitparád vyšlapala jako mnoho dalších dnes velených interpretů po úspěchu na sociální síti Myspace. Po slušném albu *Allright, Still* znamenal ale až tento druhý počín Lily Allen (1985) s hity rádií i diskoték jako *It's Not Fair* nebo *Fuck You* celosvětový úspěch. Skladby britské zpěvačky mají výrazný taneční rytmus, ona samotná zpívá jako andílek, a proti tomu stojí její vlastní britské texty. „*Ležím na mokré skvrně / uprostřed postele, / neudělaná a pořád pěkně rozhcovaná. // Ale pak si vzpomenu na všechny ty pěkné věci, / které jsi mi kdy řekl. / Možná jsem jen přetažená, / možná jsi pro mě fakt ten pravej. // Je tu jen jedna věc, která mě žere, / v posteli prostě nejseš dobřej. / Takovej trapas! / Hypnotizuju tvoje oči a chci, abys počkal, / ale pak uděláš ten zvuk – a je jasný, že je po všem.*“ (*It's Not Fair*) Nebo: „*Má práci, ale není to žádná velká kariéra. / Kdykoliv na to pomyslí, rozplácí jí to. / Stejně je všechno, co chce,*

přítel. // Když jí bylo dvaadvacet, budoucnost vypadala růžově, / ale teď je jí skoro třicet... // Je to smutné, ale je to pravda, / jak se říká, její život je u konce. / Dokud okolo neprojde muž jejích snů, nezachrání jí / – a zase neodloží.“ (22).

Prago Union
Dezorient expres, V barvách
 EMI 2010, 2011

Pamatujete si na rapové průkopníky v Čechách, které proslavila *šilená* Tereza Pergnerová v Esu? Deph z Chaozzu dospěl, říká si Kato a v textech pro tracky sekané DJem Skuplou na posledních dvou albech pražské crew tento výrazný třicátník bilancuje, co ve svém životě nabyl a hlavně o co všechno přišel. „*Co bylo, bylo, zaplať pánbůh. / Ještě pořád žiju, i když občas na dluh. / A u mýho konta zvolna roste fronta. / Exekutoři si mě podávají jako jointa – full contact! / Kam se podívám, tam hořej termíny. // Nic není jedno, ale jedno je jistý, / naše úmysly byly vždycky, narozdíl od nás, čistý...*“ (*Dezorient Expres*). Za poslední album, kde figurují výhradně skladby pojmenované po barvách, obdrželi P. U. Žánrového Anděla v kategorii hip hop/R'n'B.

Lucie Lomová
Divoši (komiks)
 Labyrint 2011

Kreslený biografický román vycházející ze skutečných událostí, jak je ve svých zápiscích zachytil mladý cestovatel a botanik Alberto Vojtěch Frič. V zimě roku 1908 přiveze z Paraguaye do Evropy indiána Čerwuiše, jehož kmen sužuje neznámá choroba. Podmanivý příběh o setkání dvou mužů ze zcela rozdílných kultur, jejichž cesty se na krátký čas spojily. Kniha obdržela komiksové ceny Muriel 2011 v kategoriích Nejlepší původní český komiks a Nejlepší původní scénář. Lucie Lomová (1964) je autorkou oblíbeného dětského seriálu *Anča a Pepík*, který vycházel v časopise Čtyřlístek. V posledních letech se věnuje hlavně komiksu pro dospělé, její předchozí album *Anna chce skočit i Divoši* vyšly současně ve Francii.

Vedle komiksu, které se sem nově přesunuly z oddělení beletrie, najdete na hudebním oddělení i mluvené slovo (např. Thomas Mann – *Smrt v Benátkách*, Jiřina Šiklová – *Deník staré paní*, Pavel Brycz – *Co si vyprávějí andělé*, David Drábek – *Koule*). Mluvené slovo pro děti má vyčleněno samostatné místo. Hudební oddělení nakupuje také řadu DVD s videoklipy a záznamy z koncertů populárních interpretů (A-ha, Robbie Williams, Christina Aguilera, Michael Jackson...). Nenabízí jenom hudbu, ale také řadu knih o její historii, teorii a praxi. Půjčit si tak můžete třeba noty vaší oblíbené muziky (Kiss, hudba z filmu *Grease*, Edith Piaf, z českých třeba populární songy žánru country and western). Nejvýznamnější položku hudebního oddělení však pořád tvoří řada hudebních cédéček. Pokud nemáte přehrávací zařízení doma, můžete si je pustit přímo tady. A je zde i gramofon, na kterém si lze přehrát některé desky z místní bohaté diskotéky.

Knihovna má nové internetové stránky

Připravilo je studio BUŠEK–MEDAL a v rozhovoru je přibližuje absolvent labskoústecké Fakulty umění a designu MGA. RADEK MEDAL (1983, *Karlovy Vary*), jehož jsme se zeptali i na koníčky, které tento mladý programátor a designér má.

Spolu s Martinem Buškem jste autory současných stránek Knihovny K. H. Máchy. Proč bylo podle vás třeba starý web změnit?

Prostředí webu je jednou z nejrychleji se vyvíjejících oblastí grafického designu. Je přímo vázáno na technické pokroky a novinky v oblasti výpočetní techniky. Tudíž při porovnání například s tiskovou grafikou je tvorba webových stránek a aplikací výrazně náchylnější ke „stárnutí“. Lze tedy jen velmi obtížně realizovat „nadčasový“ web, který bude i po více než třech letech vyhovovat uživatelům internetu. Právě z této skutečnosti vyšla potřeba redesignu a především technologické přestavby webových stránek knihovny. Naše stránky nejsou jedinými, které jste spolu s kolegou dělali pro české knihovny a instituce spojené s knihami a čtenářstvím...

Ano, za poslední rok jsme měli možnost realizovat několik knihovnických webových projektů. Mezi nejvýznam-

nější patří asi webový portál velmi oblíbené, dnes již mezinárodní akce Noc s Andersenem, který realizujeme a provozujeme ve spolupráci s knihovnou v Uherském Hradišti a Svazem knihovníků. Za velmi povedenou realizaci ale považujeme také webové stránky Městské knihovny v Lounech (www.mkl.cz), které, jak doufáme, přispěly k jejímu loňskému úspěchu, ocenění Městská knihovna roku 2011.

V čem jsou specifika přípravy stránek pro knihovny a podobné instituce? Můžete srovnávat, dělali jste weby i lidem a institucím zcela odjinud.

Hlavním úskalím realizací pro knihovny je především velmi různorodé spektrum uživatelů. Počínaje návštěvníky dětských oddělení přes dospělé uživatele s různou počítačovou gramotností až po seniory. Z toho vyplývá, že je velmi obtížné přizpůsobit web všem potenciálním uživatelům. Děláme však, co je v našich silách, aby se na stránkách nikdo neztratil!

Po tři měsíce jste pracoval na internetové prezentaci Domova Sue Ryder (DSR) pro seniory. Jak jste se k této práci dostal?

Pro DSR jsem pracoval již dříve, ještě jako zaměstnanec firmy vyvíjející webové aplikace. Ovšem ani po odchodu z tohoto zaměstnání jsem spolupráci s DSR nepřerušil a několik let ve svém oboru pomáhal jako dobrovolník. Letos na jaře se nám společně podařilo získat grant od Nadace Vodafone v programu kRok Jinak, který financoval tři měsíce mé práce pro DSR. Během tohoto období se nám podařilo vytvořit jednotný vizuální styl Domova. V soukromém životě jste příznivcem dnes moderního joggingu, běháte dokonce maraton. Co vás na běhu tak

láká? Jakou knížku byste čtenářům doporučil, aby si o běhu přečetli, kdyby chtěli také začít?

Spíše než „joggingu“ jsem příznivcem amatérského běhu. Slovo „jogging“ mám spojeno spíše s navoněnou slečnou volně se pohybující po parku ve vždy čistém a voňavém úboru zvukové značky, které z uší trčí bílá sluchátka a na ruce se blýská nejnovější model iPodu... Doporučit knihu někomu, kdo se teprve chystá s během začít, neshledávám úplně jednoduchým. Nejdříve bych asi raději začal běhat a až zpětně o běhání četl. Je toho mnoho, např. kniha *Born to run. Žrození k běhu* od Christophera McDougalla, kterou půjčuje i vaše knihovna.

Audioknihy a elektronické knihy v knihovně

Mnozí z našich čtenářů byli dlouho zvyklí půjčovat si audioknihy na oddělení beletrie. Od 1. března letošního roku je ale najdete na hudebním oddělení. Dva zásadní důvody nás vedly k tomu, že jsme CD s mluveným slovem přemístili.

**Eva
Štíbrová**

Prvním důvodem byl vzrůstající zájem o tyto nosiče. Stále více uživatelů si oblíbilo tento „druh četby“ a CD si půjčovalo jako „přídatek“ ke knihám, nebo si půjčovalo pouze a jediné CD. Ale půjčování těchto nosičů literatury je zatím poněkud složité (vyndání CD z úložného obalu a vložení do originálního obalu zabere dost času), a na oddělení beletrie, které patří mezi nejvytíženější oddělení naší knihovny, byl tento proces čím dál častější překážkou v plynulém chodu. Proto jsme zvolili variantu umístění CD na hudebním oddělení, kde nebývá odpolední nápor a kde si v klidu a v pohodě příznivci románů, povídek a dalších žánrů literatury na CD vyberou a půjčí.

Druhým důvodem přestěhování mluveného slova je naše nová kon-

cepce hudebního oddělení. Nebudeme zastírat fakt, že počet výpůjček hudebních nosičů za poslední roky klesá, což je jev v knihovnách obecný. Není se co divit – většina z nás si hudbu stáhne z internetu (neřeším zde otázku legality, tak to prostě je) a podle autorského zákona musejí navíc uživatelé v knihovnách čekat na zapůjčení hudební novinky devět měsíců, a to už si CD opravdu raději mnozí z nás koupí. Proto se budeme snažit vykompenzovat tento deficit i nákupem starších hudebních titulů, CD s mluveným slovem a především novou nabídkou elektronických knih.

Nejnovější trend těchto nosičů si nachází cestu i v knihovnách a ani my nechceme zůstat pozadu. Proto bude na hudebním oddělení čtenářům k dis-

pozici čtečka elektronických knih. Zatím se soustředíme na klasické autory, např. Čapka, Němcovou, Dostojevského, kde, jak doufáme, urychlíme cestu některých titulů povinné četby ke studentům (tyto elektronické knihy lze číst i na běžném PC). Časem chceme nabídku samozřejmě rozšiřovat. Jinak si uživatel, který si čtečku zapůjčí (čtečka se půjčuje na čtrnáct dní za poplatek 50 Kč čtenářům od patnácti let), prakticky může stáhnout libovolnou e-knihu, ale před vrácením ve čtečce musejí zůstat jen ty knihy, se kterými si čtečku zapůjčil.

Samozřejmě nechci audioknihy a elektronické knihy upřednostňovat před nezaměnitelnou vůní nově tištěné knihy, ale jistě se z mnoha výše vyjmenovaných důvodů stanou součástí našeho života. Knihovna K. H. Máchy se bude v rámci svých finančních možností snažit vyjít vstříc s co nejpestřejší nabídkou. Pokud máte nápady, požadavky týkající se nákupu literatury, hudby, mluveného slova, pište prosím na e-mail: katalog@knihovalitomerice.cz.

Eva Štíbrová na letošní Noci s Andersenem. V pravěku nebyly ještě ani audioknihy, ani e-knihy. Foto archiv

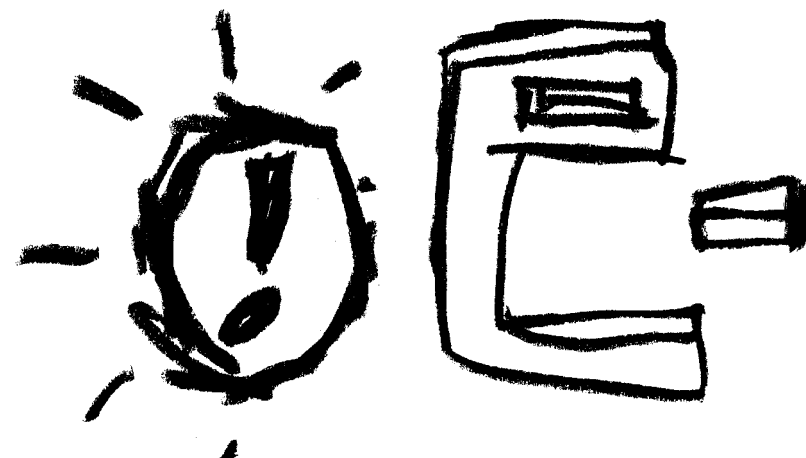

Pro ty, kteří ještě nezkusili audioknihy, nabízím několik důvodů, proč je vyzkoušet:

- Audioknihy *šetří náš čas* (jelikož se při jejich poslechu můžeme oddávat nejrůznějším činnostem)
- Audioknihy *šetří naše oči* (a tudíž chrání naše zdraví)
- Audioknihy *vylepšují naše vnímání, soustředění a pozornost*
- Audioknihy můžeme *sdílet* (můžeme je poslouchat s někým jiným zároveň)
- Audioknihy se nám *vejdou do kapsy* (ve formátu MP3 na našem přehrávači)
- Audioknihy nás *vracejí do dětských let* (kdy nám předčítali naši rodiče nebo kdy jsme si pouštěli gramofonové desky)
- Audioknihy mohou poslouchat skoro *všichni* (i nevidomí a negramotní)
- Audioknihy můžeme poslouchat *všude* (v metru, v posteli, v autě, na zahradě, ve vlaku, v kuchyni...)
- Audioknihy nám mohou přinést *umělecký zážitek* (či osvětlení potmě)
- Audioknihy jsou jediné knihy, *které umějí mluvit* (a proto díky nim můžeme „číst se zavřenýma očima“)

A pro ty, kteří ještě nezkusili e-knihy, nabízím též několik důvodů, proč je vyzkoušet:

- Ve čtečce může být více knih, takže uživatel si jich na dovolenou může vzít spoustu a nemá plný kufr
- Možnost číst knihy na cestách, kdekoliv a kdykoliv
- Elektronické knihy jsou levnější než tištěné
- Uživatel si může prohlížet knihy z pohodlí domova přes web, odpadají návštěvy v knihkupectví apod.
- Možnost číst knihy v počítači, laptotech a hlavně ve čtečkách, které jsou čím dál kvalitnější a uživatelsky přívětivé

Knihovna má dobrovolnici

ZUZANA PANAŠOVÁ je úplně první dobrovolnicí v historii naší knihovny.

„Po ztrátě zaměstnání jsem chtěla absolvovat nějaký rekvalifikační kurz, ale pracovní úřad bohužel žádný zrovna nenabízel. Ředitel knihovny, kde jsem se na možnost práce nebo rekvalifikačního kurzu ptala sama, mi nabídnul dobrovolnickou práci. Ráda jsem s ní souhlasila, protože mám pocit, že se tu můžu něco naučit,“ vysvětluje Zuzana Panašová, která předtím léta pracovala jako prodavačka v knihkupectví na Mírovém náměstí. „Je třeba se naučit v počítačovém programu. Uměla jsem ten knihkupecký, ale knihovnický Clavius je trochu jiný,“ líčí dobrovolnice úskalí práce knihovnic. „Dobrovolničím většinou na pobočce knihovny v Havlíč-

kově ulici, ale když je třeba, sejdu dolů na Mírové náměstí a tam jsem zase s jinými lidmi a učím se něco jiného. Je to tak pro mě pestré.“

„Nic veselého to rozhodně nebylo,“ odpovídá Zuzana Panašová na otázku, co pro ni znamenala ztráta stálého zaměstnání. „Mně být doma nesvědčí, jsem ráda užitečná a mezi lidmi. Práci jsem si hledala skoro rok a teď jsem ráda, že můžu vypomáhat v knihovně. Kombinace práce s knihami a lidmi je pro mě úplně ideální.“

A tip dobrovolnice, jejíž profesní život je spojen s knihami, pro naše čtenáře? „Čtu ráda životopisy, historické knihy nebo detektivky, ideálně z anglického prostředí. Naposledy *Malé ženy* od L. M. Alcottové nebo krásný životopis sester Brontëových *Chut' soužení* od Jude Morgana.“

Zuzana Panašová. Foto © J. B.

Chcete se také stát dobrovolníkem, resp. dobrovolnicí v knihovně? Pokud ano, kontaktujte zástupkyni ředitele Zorku Čuchalovou. Pokud nemůžete přijít osobně, napište jí na e-mail akvizice@knihovnalitomerice.cz anebo se obraťte na kteréhokoli pracovníka knihovny, který vám setkání se Zorkou zprostředkuje.

V knihovně začal platit nový ceník

Změnil se k 1. 2. 2012. Razantní je změna u upomínek za knihy, LP, hudebniny a CD-ROMy. První upomínku platíte stejně jako dříve po prodlení výpůjčky na jeden měsíc, druhou ale už po týdnu!

První upomínka za knihy vás stojí deset korun, druhá dvacet a třetí třicet korun. U periodik, která se půjčují jenom na týden, obnáší první upomínka pět korun, druhá se platí po dvou týdnech a činí patnáct korun, třetí třicet korun. Větší sumy za upomínky jsou u výpůjček CD a DVD. Tyto položky se půjčují také jenom na týden a upomínka činí deset korun za prodlení o den a za kus. U čteček, které se půjčují na čtrnáct dní, činí první upomínka hned sto korun, druhá (od 15. dne prodlení) pět set korun a třetí (od 30. dne prodlení) tisíc korun. Nevrátíte-li dlužné položky jakéhokoli typu ani po třetí upomínce, zašle vám knihovna upomínací dopis, který vás bude stát sto korun. Nevyslyšíte-li ho, následuje vymáhání pohledávky soudní a exekuční cestou.

Víte, že knihu nebo jinou položku zapůjčenou z knihovny potřebujete déle, než na jakou dobu ji máte zapůjčenou, a nechce se vám kvůli tomu do knihovny? Ještě před koncem výpůjční doby si ji můžete prodloužit on-line z domova přes čtenářské konto, pokud ovšem není někým jiným rezervovaná, a to maximálně dvakrát. Výpůjčku vám samozřejmě před koncem výpůjční doby prodloužíme také v knihovně.

Supermarket Svět aneb jiné pohledy na naše nákupy

Zajímá vás kdo, kde a jak vyrobil zboží naší denní spotřeby? Přijďte zvážit své oblečení, rozebrat mobil v nadživotní velikosti či zaplatit za čokoládu pěstiteli kakaovníku.

**Marcela
Trejbalová**

To vše a mnohé další včetně výstavy velkoformátových fotografií z afrického Malawi od německého fotografa Kiêna Hoàng Lê bude k vidění v knihovně od června až do srpna. Cílem akce je vytvoření prostoru, který povede k uvědomění, že produkty, které kupujeme, mají nezamýšlené dopady na lidi a životní prostředí jinde ve světě. Vernisáž výstavy zahájí prodejní módní přehlídka fairtradového oblečení, kterou

připravuje Město Litoměřice společně s Knihovnou K. H. Máchy, taneční a pohybovou školou DMC Revolution a ONA Fair – přímým prodejcem fairtradového oblečení v ČR. Na vernisáži, jež se uskuteční 30. května od 17 hodin, bude přítomna delegace z Malawi. Akce je podpořena z mezinárodního projektu Aware&Fair, jehož je Město Litoměřice partnerem.

V knihovně se scházejí malí rozhlasoví reportéři

Možná se vám nedávno stalo, že vás na některé litoměřické ulici zastavilo dítě s diktafonem v ruce a kladlo zvědavé otázky. Pokud ano, byl to jeden z účastníků pravidelných sobotních workshopů pořádaných knihovnou a možná budoucí rozhlasový reportér.

Od listopadu loňského roku se v knihovně, vždy jednu sobotu v měsíci, koná workshop pro děti i jejich rodiče nazvaný *Staň se rozhlasovým re-*

portérem. Vede ho Gábina Albrechtová, která v knihovně organizuje Večery pro ucho (poslechové pořady radiodokumentů) a můžete ji také potkat

Jedna z lektorek Gábina Albrechtová a dvě reportéřské naděje. Foto Zorka Čuchalová

za knihovnickým pultem na dětském oddělení. Druhou lektorkou je Lenka Jirásková, učitelka Literárně dramatického oboru v litoměřické ZUŠ.

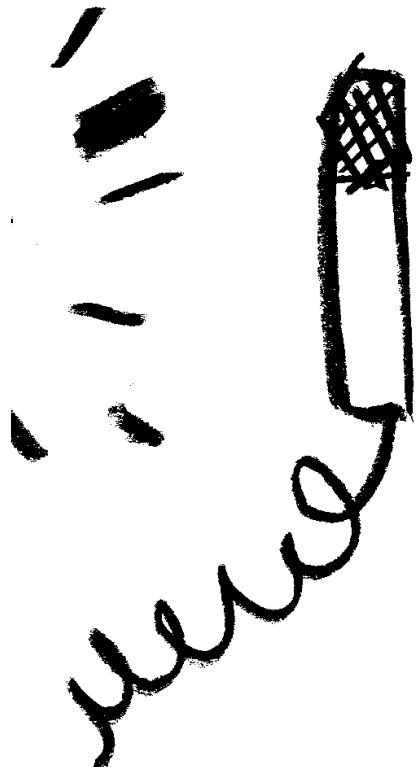
Jak se tedy stát rozhlasovým reportérem? Recept je vcelku jednoduchý. Důležité a zpočátku to nejtěžší je překonat ostych a dokázat oslovit zcela neznámého člověka. Když se vám to podaří, představte se a vysypte z rukávu připravenou otázku. Nenechte se zaskočit nečekanou odpovědí a využijte ji k rozvinutí rozhovoru. Dejte si pozor, abyste měli zapnutý diktafon a mluvili dostatečně nahlas, zřetelně a smysluplně. Dobře poslouchajte, co vám dotyčný člověk říká a neskákejte mu do řeči. Když ale vidíte, že nervózně přešlapuje, nevnučujte mu další otázky a poděkujte za rozhovor.

Recept zní jednoduše, ale než se skutečně stanete rozhlasovým reportérem, vyžaduje to cvik a zkušenosti. Právě ty získávají během workshopů děti i jejich rodiče. Vyzkoušeli si udělat ankety a rozhovory v ulicích města, pracovali s úryvkem své oblíbené knihy, natáčeli reportáž o výtvarném workshopu *Chlebová Lhota* a zatím poslední aktivitou bylo nahrávání rozhovorů se seniory z klubu tvůrčího psaní LiPen. Během ní se na chvíli ocitli také v rolích dotazovaných.

Podobu workshopů přibližuje jedna z lektorek, Lenka Jirásková. „Cílem workshopů je přiblížit dětem profesi rozhlasového reportéra a rozhlasovou tvorbu vůbec. Určitě nejlepší je jít praktickou cestou, a proto nahráváme a nahráváme, což děti baví nejvíc, a nakonec si materiál pustíme. Pro všech-

ny bylo snad nejhorším zážitkem slyšet poprvé svůj hlas ze záznamu – zní totiž úplně jinak, než jak jsme na něj zvyklí. Při nahrávání rozhovoru je důležité umět klást otázky, ale ještě více umět naslouchat. Na to, ale i na procvičení artikulace a hlasu se zaměřují krátké aktivity, kterými workshop většinou začínáme. Postupně se ustálila skupina pravidelných účastníků, takže můžeme na každé setkání přinášet nové impulzy. A neustále jsme překvapováni, jak se s nimi děti vypořádávají. Přece jen mají jiný pohled na svět než my, dospělí.“

I když budou workshopy nadále pokračovat, vznikl už z nahraného materiálu samostatný pořad, který byl vyslán v rámci jednoho Večera pro ucho v dubnu.

Noc s Andersenem

V pátek 30. března se Knihovna K. H. Máchy proměnila v pravěkou sluji.

Tradiční Noc s Andersenem, kdy v knihovnách po celých Čechách i v zahraničí přespávají děti, nesla letos název *Těžký život v pravěku – Človíčkovo putování za ohněm*. Pozvané děti z Masarykovy základní školy se staly pravěkými obyvateli, pořádaly lov na mamuta, vyráběly ozdoby a amulety. Sklep knihovny se proměnil ve sluji a byl vyzdoben jeskynnými malbami. Tlupu havranů a vlčat provázely zkušené strážkyně ohně – knihovnice. Již nyní se těšíme na příští, již čtrnáctou noc v knihovně.

Výstava nakladatelství Baobab

Na jaře se po stěnách knihovny i na jejích odděleních a na sále nakupila spousta knih pro děti.

Baobab je velký strom, to nejspíš všichni víte. Je tak velký, že se do něj vejde třeba celá domácnost. A říká se o něm, že je kouzelný. A pak je Baobab také nakladatelství. A to je, na rozdíl od toho afrického stromu, úplně maličké. Ve-

jde se na jeden stůl. Přesto jsou knížky, které toto nakladatelství vydává, velmi pěkné. Přesvědčit se o tom mohly litoměřické děti nejen na výstavě, ale i při návštěvách spisovatelů i ilustrátorů, kteří v Baobabu vydali své knížky.

Z workshopu a výstavy knížek Baobabu. Foto © K. F. T. a Z. Čuchalová

„Na Valech si představuji krásné stromy, o nichž mi vyprávěla jedna babička,“

říká HELENA UČÍKOVÁ LENDACKÁ, která každý pátek dopoledne pořádá v knihovně program pro seniory. Tedy pro starší a staré lidi...

Co vás motivovalo k práci se seniory? Paradoxně moje malé děti. Až na mateřské dovolené s nimi jsem si uvědomila, jak moc se v naší společnosti zvětšila propast mezi mladými a starými lidmi. Nebylo to jen v rozdílných a mnohdy protichůdných názorech na výchovu dětí, ale najednou jsem se ocitla v jakémisi „časoprostoru“, kde každého nejvíce ze všeho zajímalo blaho dětí. Jakou kaši uvařit, jaké plínky použít, jak se k dětem správně chovat, jak nejlépe kojit a jak být za každé situace co nejvíce „baby-friendly“. Najednou mi začalo připadat zvláštní, že se tolik pídíme po tom, jak dobře zacházet s dětmi, ale k našim rodičům a prarodičům se mnohdy chovat neumíme nebo je dokonce více či méně zanedbáváme. Proč si malé dítě zaslouží tolik péče, které se naopak stárnoucímu člověku někdy nedostává? Protože to jedinou společností vrátí svou práci pro ni? Myslím si, že i senioři jsou pro společnost nesmírně důležití a že jim prostě máme co „vracet“. Proto jsem knihovně místo kroužku pro děti, kterých je beztak už dostatek, nabídla aktivní do-

poledne pro seniory. Mám opravdu radost, že knihovna nabídku s nadšením přijala a od začátku mě ve všech aktivitách velmi podporuje. Jsem ráda i proto, že knihovna je pro podobná setkávání jako stvořená: senioři sem často chodí půjčovat si knihy, pročíst časopisy, potkat nějaké známé nebo si jen tak popovídat s milou a usměvavou knihovnicí.

Jak je podle vás v naší společnosti pohlíženo na stárnutí?

Stárnutí a smrt jsou přirozenou a rovnocennou součástí života stejně tak jako plození a rození, a zatímco druhé se v západní společnosti vesele oslavuje a vyzdvihuje, to první je trochu upozadováno. Bojíme se smrti a někdy se také bojíme stárnout. Používáme slovo „senior“, abychom se snad někoho nedotkli, i když jeho význam (v latině) je úplně stejný jako slovo, kterého se trochu obáváme a které postupem času získalo negativní konotace – slovo „starý“. Přitom původ slova „starý“ je jen pozitivní, „starý“ přece může mimo jiné znamenat „silný, pevně stojící, velký, významný“, a z tohoto slo-

va také vzniklo slovo „starosta“ – tedy „stařešina, náčelník“, prostě ten, který nás vede, protože toho mnoho prožil a hodně toho zná. Doba se naštěstí mění a v současné době začíná pomalu docházet k jakési renesanci „dobrého stárnutí“ (a také „dobrého umírání“). Velmi se mi líbí kampaň Diakonie České církve evangelické nazvaná *Otevřeno seniorům*. Snaží se upozornit na tabu spojená se stárnutím, snaží se dostat staré lidi zpět do zorného pole větší společnosti. Pokouší se změnit názor mladých lidí na ty staré a boju-

je s diskriminací starších osob na základě jejich věku. Letošní rok se navíc stal Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity, tak si myslím, že je vše na dobré cestě.

Máte nějaké předchozí zkušenosti s touto prací? Nebo jste se někdy věnovala jinému druhu dobrovolné činnosti?

Pokud mám čas, pomáhám v hospici, bohužel teď toho času moc není. Tam jsem se setkávala se staršími lidmi a asi i tam mě poprvé napadlo, že bych s nimi ráda v budoucnu nějakým

Helena Učíková Lendacká. Foto © Z. Čuchalová

způsobem pracovala. Také jsem mnoho let učila angličtinu, převážně dospělě. Mezi mými studenty bylo mnoho starších lidí, ale nikdy jsem neučila čistě „seniorský“ kolektiv, většina mých studijních skupinek byla věkově namíchaná. Proto jsem před prvním setkáním v knihovně s napětím očekávala, jak mě starší lidé přijmou. Dopadlo to skvěle, všichni jsou milí, otevření, tolerantní a stejně vlídně se snažím chovat také já k nim.

Čemu všemu se se staršími a starými lidmi o vašich pátečních dopoledních věnujete?

Nejdříve se přivítáme, někdy se podělíme o zážitky z minulého týdne, pozveme se navzájem na různé akce, které se budou konat v následujícím týdnu, prostě si chvíli jen tak povídáme. I když jsem původně naše setkávání zamýšlela hlavně jako cvičení paměti, zjistila jsem, že je pro starší a staré lidi tento společenský aspekt stejně důležitý, nebo snad ještě důležitější. Po tomto úvodu se pustíme do práce – začínáme cvičením, abychom povzbudili krevní oběh a trochu si okysličili mozek, který budeme později potřebovat při tzv. trénování mozku. Nejdříve zhluboka a vědomě dýcháme, snažíme se uvolnit a zklidnit. Následují jednoduchá, zejména čínská zdravotní cvičení, která jsou vhodná a bezpečná pro každého a dají se provádět i vsedě, pokud je někdo unavený. Postupně jsem k těmto cvikům přidala také čínské automasáže, jógu prstů, učíme se hledat a masírovat některé akupresurní body a reflexní zóny. Po tomto cvičení následuje nejnáročnější část – různé há-

danky, hlavolamy, doplňovačky, slovní přesmyčky, hry se slovy nebo s čísly, pokaždé děláme něco trochu jiného. Zkoušeli jsme sudoku, různé optické klamy a hříčky, kreslení jedním tahem. Velmi oblíbená jsou přísloví, pranostiky, procvičování obou mozkových hemisfér – používání levé i pravé ruky při kreslení nebo při cvičení... Učíme se různé mnemotechniky – způsoby, jak si zapamatovat seznamy, důležitá čísla atd. O všem diskutujeme společně, senioři často chodí se svými vlastními nápady a způsoby, jak nezapomínat, dokonce mi přináší různé hádanky, citáty a návody. Hodně si povídáme a témata jsou různá – výživa prospěšná pro mozek, zdravá výživa, také vzpomínáme na různé události a osoby. Pokud to jde, zapojujeme více smyslů, třeba poznáváme předměty jen podle hmatu nebo vůně. Je toho opravdu hodně a většinou to ani všechno nestíháme... Poslední část dopoledne je věnovaná nějakému tvoření, záleží na čase, který nám zbývá. Pokud je ho více, malujeme nebo kreslíme – máme k dispozici kvalitní akvarelové barvy, suché pastely, voskovky a pastelky –, podle ročního období se také věnujeme řemeslnému tvoření: před vánočními svátky jsme vyráběli svíčky z včelího vosku, filcovali jsme ozdůbky z ovčí vlny, malovali velikonoční vajíčka. Někdy se věnujeme hudbě, buď zpíváme, nebo posloucháme, měli jsme na návštěvě například mého tatínka, který hraje na fujaru a koncovky. Dále nesmím zapomenout na různé společenské, deskové a kognitivní hry, puzzle a skládačky, které jsou k dispozici,

když je volná chvíle nebo když se někomu třeba nechce malovat.

Co pro své pro svěřence ještě chystáte? Mám do budoucna mnoho plánů, ráda bych zkusila nějaké méně známé společenské hry (například asijskou hru go), také chystáme společný výlet, a pokud se to povede, ráda bych zorganizovala malbu v plenéru, když už žijeme v tak krásné krajině. Také nás zaujala jóga smíchu, zatím se jen pokoušíme každou hodinu zařadit pár vtipů, ale třeba se časem osmělíme a vyzkoušíme nějaká „chechtací“ cvičení. Smích je totiž neuvěřitelně léčivý, napomáhá vyplavovat endorfiny, prý dokáže velmi dobře nastartovat imunitu a hlavně je dokázané, že zlepšuje paměť.

Co vám práce se staršími a starými lidmi přinesla osobně?

Určitě velké uspokojení, když vidím, že naše setkávání lidi baví, že má smysl. Nebo když mám pocit, že ta cvičení lidem pomáhají. Ráda si s nimi povídám, ráda poslouchám jejich životní zkušenosti, příběhy, nasávám jejich energii a sílu. Někdy naopak tu sílu dodávám já, pokud je potřeba a pokud to jde. Fascinuje mě občasné vzpomínání na „kdysi“, jsou to jen takové malé střípky, obrazy z minulosti, které můj život obohacují – jedna paní například vyprávěla o krásných vzrostlých strozech, které kdysi rostly v ulici Na Valech, a já je teď na tom místě skoro vidím, i když už tam nejsou, nebo je spíš cítím, představuju si je, když jdu kolem, a vzpomínám při tom na jiskření v očích té babičky, která mi vše vyprávěla... Velkým přínosem pro mě také je, že všechna cvičení paměti, která pro

dopoledne v knihovně chystám, musím nejdříve vyzkoušet sama na sobě, a tím se mi docela znatelně zlepšila paměť a také představivost. Mám od té doby až moc nápadů a nevím, jak je všechny stihnout realizovat.

Budou vaše páteční dopoledne probíhat i o prázdninách a v novém školním roce? Máte volno pro další starší a staré lidi, kteří by se také chtěli přihlásit? Náš dopolední klub bude probíhat i přes léto, ale jen v době, kdy bude knihovna otevřená. V novém školním roce budeme určitě pokračovat. I když chodí hodně lidí, někteří občas nemožnou přijít, tak je ještě místo pro další, ale jen pár. Není nutné se předem přihlašovat, stačí přijít v pátek v devět hodin ráno na sál knihovny. Do klubu se nemusí chodit pravidelně a pokud někdo potřebuje odejít dřív, také to vůbec nevadí. Většina docházejících spadá do kategorie tzv. mladších seniorů, jsou to velmi aktivní lidé. Máme i pár starších seniorů, ale klub je otevřen pro všechny, kterým se v něm bude líbit.

Helena Učíková Lendacká pochází z Litoměřic. Studovala anglický jazyk a výtvarnou výchovu na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, rok si procvičovala anglický jazyk ve Velké Británii, další rok navštěvovala kurz francouzského jazyka a přednášky z dějin umění v Paříži. V době studií se kromě vyučování cizích jazyků věnovala také galerijní animaci (výtvarné programy pro děti v galerii). Po skončení vysoké školy strávila jeden rok v Číně, kde učila angličtinu a sama sebe čínštinu a různá čínská cvičení. Po návratu překládala, učila angličtinu a francouzštinu, cestovala. Před několika lety se s manželem usadila natrvalo v Litoměřicích, mají dvě děti, šestiletého Viléma a čtyřletého Tadeáše.

Seniorky a senioři se scházejí v knihovně a píší

Je to už rok, co se v knihovně začali scházet amatérští tvůrci, milci krásného slova. Vznikl tak spolek LiPen, který dnes čítá sedm stálých členů.

Kateřina
Minková

Vlastně spíše členek, píšící ženy doplňuje cestovatel a spisovatel Ivo Chmelař. V názvu klubu najdete mnohé: jsme z LiToměřic, na PENzi, své LiTery píšeme PErem, sympatizujeme s PEN klubem a voní nám Lípy.

Po roce tvůrčí činnosti se můžeme pochlubit celou řadou textů. Část z nich si mohou čtenáři naší knihovny přečíst ve sborníku, který je k zapůjčení na oddělení beletrie. Vyšla již dvě čísla a třetí se právě připravuje. Máme za sebou také tři autorská čtení, společně s kroužkem mladých reportérů jsme natáčeli mezigenerační rozhovory pro rozhlasovou Mozaiku a dokonce jsme v tomto roce začali přispívat do nového časopisu Klobouk na pařezu.

Na svých úterních setkáních si hrajeme se slovy, větami i celými příběhy. Čteme si své texty a diskutujeme o nich. Učíme se psát hezky česky a nezalekne se ani náročnějších žánrů, jako jsou třeba fejetony či scénáře. K tomu popijíme čaj a výborně se u psaní bavíme.

Liběšice

Jaroslava Zenkerová je po Robertu Knobovi od loňska pracovnící liběšického obecního úřadu, je tedy zároveň administrativní pracovnící i knihovnicí.

Místní knihovna je díky tomu otevřena stejně jako obecní úřad, každý den od sedmi do tří, což je na poměry biblioték v malých obcích neobvyklé. „V březnu jako měsíci knihy jsme trochu aktivnější, ve spolupráci se školou a školkou jsme pořádali pohádková dopoledne, malovali jsme třeba obrázky pohádkových postav,“ líčí Jaroslava Zenkerová. Děti ze školy a školky v Liběšicích a okolí (Trnoblany, Soběnice, Chobolice) chodí ale do knihovny celoročně. „Díky tomu vědí, že tady nějaká knihovna existuje, že tady máme hodně pohádek a že si sem s rodiči mů-

žou kdykoli přijít.“ Chodí sem ovšem nejen děti, ale i dospělí. Ti si v liběšické knihovně rádi půjčují dobrodružné knihy nebo tituly populární spisovatelky Danielle Steelové. Děti preferují knížky o sportu, technice a o zvířátkách, ty nejmenší pohádky. „Já nemám na čtení moc času, ale když, tak čtu hlavně časopisy a mám ráda cestopisy a detektivky,“ svěřuje se knihovnice. Děti často zavítají také na bezplatný internet, buď ráno před školou, nebo potom odpoledne. „Většinou chodí na Facebook,“ konstatuje Jaroslava Zenkerová. Knihy tu má rozdělené do kategorií dětí, mládeže a dospělých, zvlášť stojí naučná literatura pro děti a pro dospělé a červená knihovna se starými sešitovými románky. „Jsou dost

Jaroslava Zenkerová. Foto © J. B.

Historie knihovny

Tradice knihovny je v Liběšicích velice stará. V roce 1621 získali liběšické panství jezuité od sv. Klimenta v Praze a na liběšickém zámku vybudovali velkou knihovnu, o kterou se staral bibliotékař. Další písemná zmínka, tentokrát už o obecní knihovně, pochází z roku 1923, kdy se uvádí, že v tomto roce bylo v knihovně 1 342 výpůjček.

V 60. a 70. letech 20. století byla knihovna umístěna v Kulturním domě, knihovnicí byla paní Kochová. Po ní byla knihovnicí paní Kašparová – knihovna byla v čp. 117, kde byl i Místní národní výbor. Pak se stěhovala do přízemí budovy zdravotního střediska, potom do školy a nakonec v roce 2006 po rekonstrukci domu čp. 6 na sídlo obecního úřadu se do této budovy přemístila i knihovna. Knihovníkem se stal Robert Knob, který převedl celý knižní fond do programu Lanius. Pro knihovnu byla získána dotace na bezplatný internet. Byly pořízeny tři počítače, které občané využívají zdarma. Do tohoto roku se v knihovně půjčovalo maximálně dvakrát v týdnu, nyní byla knihovna otevřena celý pracovní týden ve shodě s pracovní dobou na obecním úřadě. V únoru 2011 se stala knihovnicí paní Jaroslava Zenkerová, která je zároveň pracovnící obecního úřadu. V lednu 2012 byl pro knihovnu zaveden program Clavius. V současné době je zde cca 4 200 knih.

staré, uvažovali jsme už, že je vyřadíme, ale jsou pořád žádané," vysvětluje knihovnice, která v Liběšicích už dlouho žije. „Jsem aktivní ve skupině žen dobrovolného sboru hasičů, jehož starostou je můj manžel. Jinak se pokaždé 1. ledna účastním tradičního výstupu na Sedlo, kam se lidé ze všech stran vypravují popřát si krásný nový rok," líčí Jaroslava Zenkerová své zájmy.

Knihovnice poukazuje na jednu novinku z místního kulturního dění, obecní úřad vydal v roce 2011 knížku

Žajímavosti z dějin Liběšic a okolních obcí. Sestavil ji pan profesor Šabata z Chobolic m.j. s pomocí paní starostky Aleny Knobové a Prof. ThDr. JUDr. Miroslava Zedníčka (narozen 1931), který vystudoval Teologickou fakultu v Praze, absolvoval studium na Právnické fakultě v Praze a dosáhl doktorátů z teologie a obojího práva. Miroslav Zedníček, „pan doktor“, jak mu říkali Liběšičtí, zemřel letos v únoru. „Po celá léta se sice nenápadně, ale o to významněji podílel na vzdělávání obyvatel Liběšic, a nejen Liběšic,“ stojí na internetových stránkách obce. „Léta k němu na faru chodili děti i dospělí na výuku jazyků, neboť ovládal němčinu, angličtinu, francouzštinu, ruštinu i latinu. Díky jeho výuce se řada školáků dostala na střední, ale i vysoké školy. Pan profesor si jako jeden z prvních v obci pořídil počítač a opět otevřel dveře své fary dětem i dospělým, kteří se díky němu seznámili s výpočetní technikou a internetem a naučili se s ním pracovat v době, kdy počítač ještě nebyl ani ve zdejší škole a knihovně. Jako k advokátovi k němu přicházeli lidé se svými problémy a těžkostmi. Pomoci dokázal i vlídným a povzbudivým slovem. Pro všechny tyto jeho krásné vlastnosti si jej všichni v Liběšicích a vlastně široko daleko nesmírně vážili a byli hrdí na to, že byl jejich spoluobčanem.“

Internetové stránky knihovny

<http://www.libesice.cz/knihovna.php>

Výpůjční doba knihovny

pondělí	7.00 – 17.30
úterý – pátek	7.00 – 15.00

„Ve sněhu mizí obrysy všeho a na pozadí nekonečné běloby zůstávají jen ostré charaktery,“

říká o své knize *Fimbul* překladatelka a spisovatelka KATEŘINA HEJLOVÁ, která pochází z Litoměřic a v současnosti žije v Anglii.

V rozhovoru pro MF DNES jste uvedla, že jste na základce vydávala školní časopis. Kam jste chodila a co v časopise bylo?

Nejprve jsem chodila na 1. základní školu Na Valech, později jsem ale přestoupila na školu s rozšířenou výukou jazyků Lingua Universal. Na ni mám jen ty nejlepší vzpomínky. Byli jsme skvělá parta. Od učitelů se mi dostalo základů, na kterých jsem stavěla ještě na vysoké. Dodnes se s některými kantory vídám. Školní časopis byl přirozeně nápad naší češtinářky. Pro nedostatek dobrovolníků jsem byla jmenována šéfredaktorkou, redaktorkou i editorkou. První rok jsem časopis připravovala sama. Později se ke mně přidala kamarádka a pak už přispívali i ostatní. A jaký byl obsah? Řekla bych, že adekvátní našemu věku. Fejetony o hlubinách žákovy duše, reportáže z výletů, perličky z hodin, medailonky oblíbených herců... Ohlasy byly veskrze pozitivní. Nikdo si nestěžoval. Snad jen, že vycházíme moc „občasné“.

Dále jste v rozhovoru řekla, že na gymnáziu jste si začala schovávat první texty do šuplíku. O čem jste tehdy psala? A jak vůbec na gympl vzpomínáte?

Vždycky jsem psala o tom, co jsem zažila. Fabuluju, až když už není zbytlí. Mám raději věci prožité než fiktivní, i když smyšlenec se člověk nevyhne. Inspiraci nacházím všude kolem sebe. Ráda chodím s otevřenýma očima. Baví mě pozorovat lidi. Poslouchat, o čem se svět kolem mě baví, nad čím žasne, čemu se směje. Na gymnázium vzpomínám s rozporuplnými pocity. Bylo to zvláštní období mého života. Pak jste pokračovala ve studiu na Literární akademii Josefa Škvoreckého. Kdo ze zdejších pedagogů vás nejvíce ovlivnil? Jak konkrétně vás tato škola podpořila v počínající dráze autorky, resp. překladatelky?

Nejvíce mě bezpochyby ovlivnila Ivona Březinová, na jejíž hodiny tvůrčího psaní jsem chodila celé tři roky. Stala se mojí mentorkou, přítelkyní, spřízněnou duší. Vděčím jí za to, že dnes píšu. Ivona stála u zrodu tvůrčí skupiny Hlava nehlava, jejíž jsem zakládající členkou, a pomohla nám vydat první společnou sbírku povídek pro děti *Žuby nehty*. Otevřela mi dveře do nakladatelství, pro které jsem napsala svůj první román a přeložila první knihu. Ale hlavně celé ty roky trpělivě korigovala naše texty. Nebýt Ivony, možná bych nikdy nenašla odvalu psát jinam než do šuplíku.

Co si při ohlédnutí zpět myslíte o kvalitě této školy a přínosu pro „výrodu“ budoucích spisovatelů? Máte odtud

nějaké stejně úspěšné spolužáky-absolventy?

Na Literární akademii vzpomínám s láskou. Víím, že v Čechách se na soukromé školy pohlíží s despektem, ale já bych neměnila. Byly to krásné roky. Plodné, inspirativní. Potkala jsem spoustu zajímavých lidí. Otevřel se mi docela jiný svět. Úspěšných spolužáků mám spoustu. Někteří jsou laureáti významných literárních ocenění či vítězové prestižních soutěží, jiní mají „alespoň“ nominaci. Spousta z nás už pár let samostatně publikuje. Jmenovitě: Jana Šrámková, Jirka Holub, Zuzana Frantová, Ladislav Karpianus a mnoho dalších.

Co vás zavedlo do Irska, kde jste několik let žila?

Do Irska nás s přítelem Alešem zaval vítr náhody. V létě roku 2005 jsme přemýšleli, jak si přes prázdniny trochu přivydělat a zároveň něco zajímavého vidět. Napadlo nás Irsko. Tehdy byl tamní pracovní trh cizincům otevřený a sehnat práci se při troše štěstí dalo. Nakonec se nám léto protáhlo na pět let. Školu jsem dodělávala dálkově. V lednu roku 2011 jsme se přesunuli o ostrov blíž k Evropě, do Anglie, kde žijeme dosud. V Irsku jsme bydleli nejprve v Dublinu, později jsme se přestěhovali kousek dál na periferii, do malého přímořského městečka Balbriggan. Irsko pro mě odjakživa mělo a stále má silnou atmosféru. Věčně zelený ostrov mě pohltit svou otevřenou krajinou na pomezí tří živlů – země, moře a nebe, které se tam zdá nadosah. A také svým světlem. Barvami. Stále ještě je tam spousta míst, která jsou

lidským egem nedotčena. Je to inspirativní země. Pro spisovatele jako vymalovaná.

Vracíte se ráda do Čech a Litoměřic?

Do Litoměřic se vracím, a ráda. Poslední dobou stále častěji. Je to krásné město. Myslím, že mnoho zdejších obyvatel si jeho výjimečnost ani neuvědomuje. Navzdory zásahům a úpravám, které tady napáchal bývalý režim, si zachovalo malebnost a půvab. Litoměřice mají duši. Jsou krásné v mých vzpomínkách a jsou krásné i dnes.

Jak vnímají Litoměřice vaši zahraniční blízcí a známí?

Nijak. Ani netuší, že nějaké jsou. Pro většinu cizinců je synonymem České republiky Praha. Za její hranice dohlédne málokdo. Škoda. Snad by pomohla větší propagace. Pěkných koutů je u nás víc než dost. Jen kdyby o ně někdo náležitě pečoval. Jenže my si budeme radši stýskat nad tím, co nemáme, než bychom velebili, co máme.

Anotace vašeho prvního autorského románu *Fimbul* připomíná syžet filmu *Antikrist* od Larse von Triera. V čem se od něj liší?

Trierův originální rukopis mám opravdu ráda a zhlédnutí *Antikrista* pro mě bylo nepochybně inspirativní, ale ne víc než jiné zdroje, z nichž jsem při psaní vycházela. Napsat dnes něco nového je, troufám si říct, nemožné. Všechno už tady bylo. Můžeme se jen pokusit o jinou interpretaci, akcentovat jiné motivy. Pro mě to byl bezpochyby motiv zimy. Extrémní a frustrující, která ovlivňuje všechno a všechny. Základem příběhu je putování za láskou. Dva obyčejní lidé s obyčejnými

starostmi se rozhodnou řešit své problémy neobyčejně – vydají se do chaty, ke které mají silnou emocionální vazbu. Chata zde funguje jako jakési útočiště, Valhalla, před zimou – avšak nejen zimou jakožto ročním obdobím, ale především „zimou“ ve vztahu, kterou pár pociťuje. Čím více se pak Eva a Petr vzdalují od města, tím více se propadají do moci přírody s celou její symbolikou. Na konci se už celý příběh pohybuje uvnitř jakési mytologické kontury, kdy v mlze, sněhu a vyčerpání mizí obrysy všeho a zůstávají jen ostré charaktery na pozadí nekonečné běloby.

Vaše nakladatelka Jana Semelková avizovala na litoměřickém křtu *Fimbul*, že má k dispozici už další váš rukopis, na co se čtenáři mohou těšit?

Jedná se o vzpomínky na náš pobyt v Irsku. Takové humorné ohlédnutí. Nejsem si ale stále jistá, zda je text skutečně nosný pro knihu. Viděla bych to spíš jako sloupky na pokračování do nějakého periodika. Je to žánrově dost mimo můj literární záběr. Uvidíme. Když nic jiného, budu mít jednou co předčítat dětem.

MgA. Kateřina Hejlová (* 1984 v Litoměřicích) je spisovatelka a překladatelka, více se o ní dozvíte třeba na Wikipedii. Její knížku *Fimbul* seženete u nás v knihovně, a pokud si ji chcete rovnou zakoupit, tak můžete v knihkupectví nebo na internetu, ale doporučujeme pořídit ji u historičky Veroniky Uhrové v parfumerii Finessa na litoměřickém Mírovém náměstí 11. V naší literární příloze čtete jeden z fejetonů Kateřiny Hejlové z Irska, o nichž v rozhovoru mluví.

Litoměřický Fotoklub

Porta Litoměřice vystavuje Máchovské inspirace

Až do 30. června můžete zajít do Kulturního domu podívat se, jak inspiruje KAREL HYNEK MÁCHA místní fotografy.

Na snímcích umístěných v Galerii Na Zdi ve foyer Kulturního domu jsou znázorněny motivy města Litoměřic spojených s K. H. Máchou a také milostná a přírodní témata. Vystavují tu fotografové Eda Čech, Fanda F. Diviš, Jindřich Trojan, Milan Oravec, Tomáš Král a Petr Klingr. Výstavy fotoklubu budou v Galerii Na Zdi probíhat pravidelně, a to ve dvou až tříměsíčních cyklech.

Fotoklub Porta Litoměřice volně navazuje na činnost zaniklého fotoklubu SČF Kalich, který jako první fotoklub v Litoměřicích působil v letech 1978–1990. Tento zájmový spolek postupně navštěvovali fotografičtí nadšenci z celého litoměřického okresu. Protože většina pociťovala absenci vzdělání v tomto oboru, absolvovali někteří různé formy fotografických kurzů na okresní či krajské úrovni. Své znalosti rozšiřovali i účastí v tzv. mapovém okruhu Český ráj, pořádáním fotografických výstav v kině Máj a organizováním fotografické soutěže s názvem *Jen země je má* u příležitosti festivalu Máchovy Litoměřice.

Fotoklub Porta Litoměřice vznikl jako občanské sdružení v roce 2009 s tím, že volně naváže na aktivity Fotoklubu Kalich SČF. Členové Porty se rozhodli otevřít si vlastní fotografickou galerii v litoměřické hradební baště, kde nyní sídlí restaurace Steakhouse, pod názvem Foto Galerie Na Baště. Zde ve dvouměsíčních cyklech fotoklub vystavuje. Velice zdařilou prezentací byla v létě 2010 výstava *Litoměřice, jak jsme je znali*, na které členové klubu představili veřejnosti své archivní černobílé snímky zanikajících městských částí z osmdesátých let. V roce 2011 uspořádal fotoklub akci *48 hodin v Litoměřicích*, při níž po dobu osmačtyřiceti hodin dokumentoval Litoměřice, život jejich obyvatel a návštěvníků. Fotografie poté představil veřejnosti na dlažbě Mírového náměstí v Litoměřicích. Se snímky, které vznikly stejným způsobem letos na jaře, se setkají diváci v červnu opět na dlažbě litoměřického náměstí.

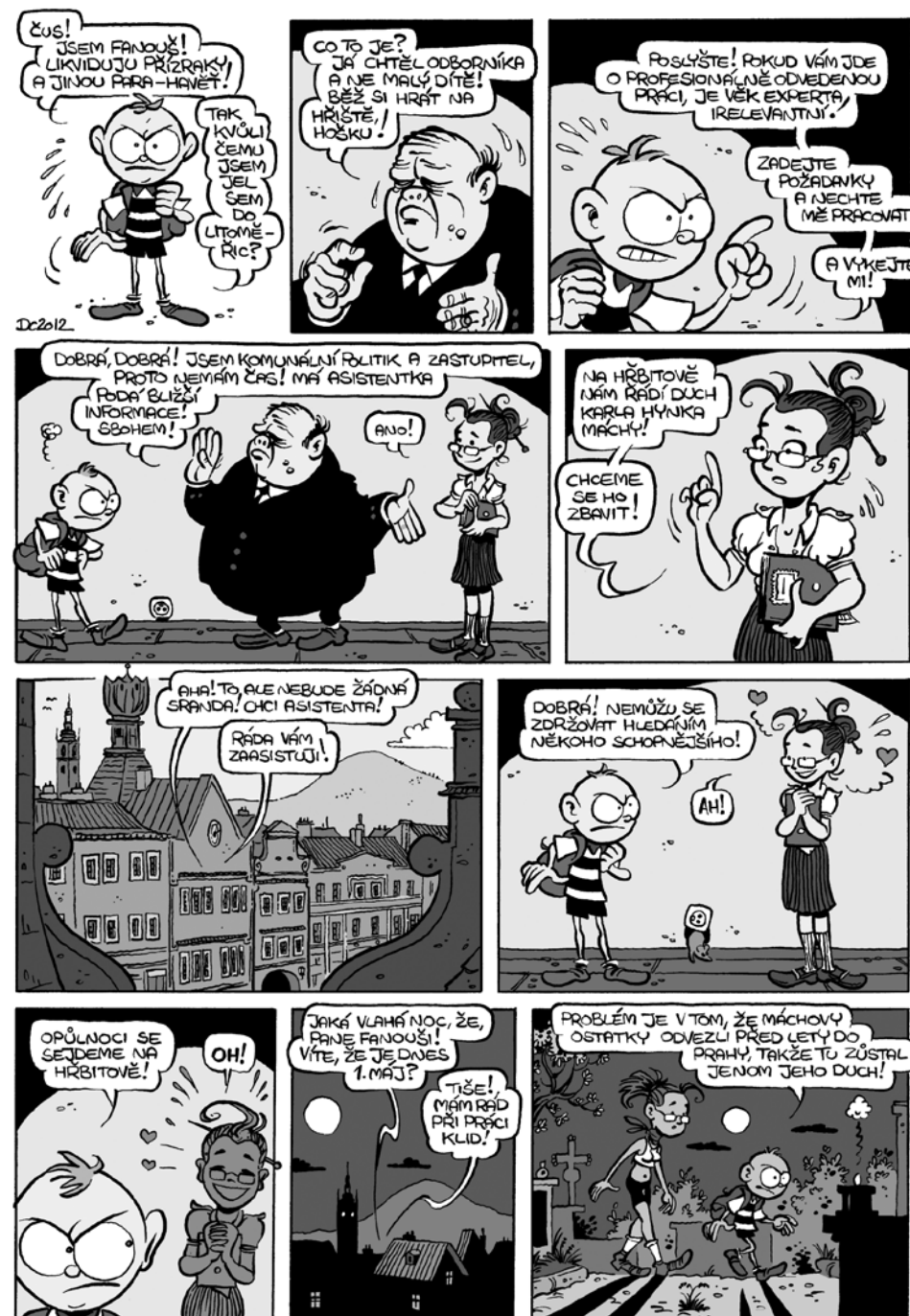
Máchou inspirovaný Jindřich Trojan. Foto © J. T.

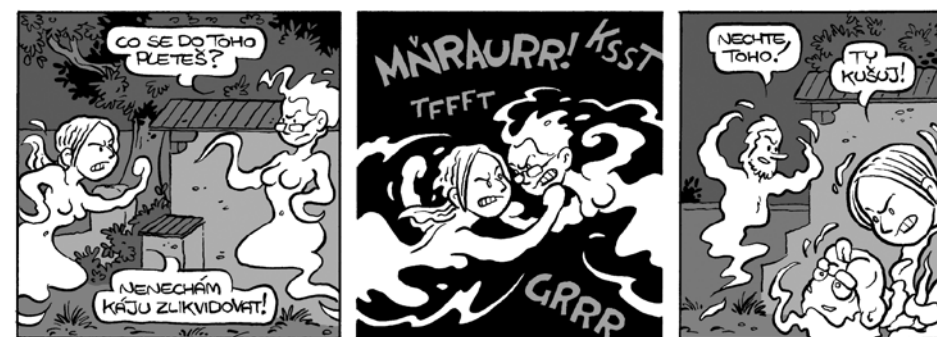

Dan Černý: Fanouš

Komiks v tomto čísle bulletinu je ukázkou z cyklu *Fanouš* Dana Černého, který se narodil roku 1982 v Litoměřicích a jenž určitě není našim pravidelným čtenářům neznámý. Tiskli jsme zde již jiný jeho komiks, ale třeba i ukázkou z ilustrované knížky *Pohádky Českého středohoří*. Tu sepsal a nakreslil spolu s Danielem Binkem, se kterým natočili také řadu filmů. Dan Černý momentálně žije se svou přítelkyní v Chebu, kde učí na lidové škole umění a připravuje k vydání první díly *Fanouše*, komiksové série evropského střihu podobné např. *Tintinovi*, *Lucky Luckovi* nebo *Astérixovi*.

Literární příloha

V úvodu pravidelné literární přílohy si přečtete rozhovor s mladým překladatelem Máchova *Máje* do němčiny ONDŘEJEM CIKÁNEM. Najdete tu také ukázkou z tvorby KATEŘINY HEJLOVÉ, s níž je v tomto čísle bulletinu rovněž interview. Básně IVANNY LAR, která je původem z Ukrajiny, jsou určeny převážně dětem. Stejně tak povídka, kterou napsala VERONIKA SLAVÍKOVÁ na popud soutěže, jíž jsme vyhlásili ve spolupráci s mobilním krámkem U Holanďanů v minulém čísle. Na konci literární přílohy najdete vyhlášení dalšího ročníku soutěže Máchovou stopou, kterou od letoška pořádá naše knihovna.

„V genialitu jsem věřil, když mi bylo čtrnáct.
Máj je především výborný text,“

Říká autor nového německého překladu Máchova *Máje* Ondřej Cikán, který žije v Rakousku a působí v literární platformě *Die Gruppe*.

Váš nový německý překlad *Máje* vychází v roce, v němž je vám šestadvacet let, kdy Mácha umřel... Několik lidí mi už řeklo, že mám na sebe dávat pozor. Ale *Máj* jsem chtěl přeložit už na konci čtyřleté obecné české školy ve Vídni, kdy jsem se poprvé s několika jeho verši setkal. Na rakouském gymnáziu jsem pak o *Máji* vyprávěl kamarádům – pozdě-

ji spíše kamarádkám – a dělal si legraci z německých balad, s nimiž jsme se se spolužáky seznamovali a jež mi připadaly daleko méně zvukomalebné. Protože jsem ale na gymnáziu věděl, že na překlad *Máje* (ani básní českých symbolistů a poetistů) prostě nemám, snažil jsem se spolužákům přiblížit některé aspekty české poezie vlastními, ze začátku neohrabanými verši

v němčině, přičemž jsem svými básněmi a divadelními hrami sledoval i jakousi naivní, ale doufám že zdravou pubertální levicovou agitaci. Ve snaze převést českou zvukomalebnost a obrazotvornost do němčiny jsem nacházel stále více krásy v němčině a snažil se čerpat z jejích výhod. Němčina je například velice rytmická, dále je velice přesná v jednotlivých, nejen technických výrazech a především ve větové skladbě. Začal jsem se konečně zajímat i o literaturu ve svém novém jazyce. Oblíbil jsem si R. M. Rilkeho, H. C. Artmanna, W. Bauera. A po několika vlastních lyrických sbírkách a po prvním románu *Menandros und Thaïs* jsem si na *Máj* konečně troufnul. Překlad byl velice osobní záležitostí, protože byl adresován právě všem kamarádům a bývalým láskám, jimž jsem o *Máji* vyprávěl.

Mácha napsal svou vrcholnou básnickou skladbu ve velmi mladém věku. Byl podle vás přesto „géníem“, jak se o něm učí?

V genialitu jsem věřil, když mi bylo čtrnáct. Nyní bohužel vidím, že i tvorba literatury je těžká práce. Gottfried Benn řekl: „Ein Gedicht entsteht überhaupt nur selten, ein Gedicht wird gemacht.“ (Báseň sama vzniká jen zřídka, někdo ji musí udělat.) Genialita se často hledá v životopisech a traumatech umělců. *Máj* je především výborný text.

V čem se liší od dosavadních německých překladů ten váš?

První překlad pořídil český vlastenec a německý žid Siegfried Kapper již v roce 1844. Říká se, že si tento text

velice oblíbili nejen čeští Němci, a to již v čase, kdy obrozenci na český originál nadávali. Dalším překladatelem byl v roce 1862 Alfred Waldau. Obě verze příjemně plynou a oběma překladatelům musíme děkovat za jejich snahu o sblížení národů. Ale ani jeden například bohužel nedodržel metrum. Místo čtyřstopého jambu používají pomalejší pětistopý. Celá zvukomalebnost je tím pádem k nepoznání. V roce 1983 pak vyšel další překlad. Pořídil jej Otto František Babler. Ten dodržuje na první pohled metrum, snaží se o napodobování zvukomalebnosti. Avšak Máchovo metrum je v rámci jistých hranic a v určitých pasážích velice volné. Autor na tuto skutečnost poukazuje již v prvních čtyřech verších. „*Byl pozdní večer – první Máj*“ je čistým čtyřstopým jambem. „*Večerní Máj – byl lásky čas*“ pak začíná iktem na první slabice. A verš „*kde borový zaváněl háj*“ se již nečte jako jamb, nýbrž jako třístopý anapest nebo daktyl. Tyto variace jsem ve svém překladu dodržoval. Tím zní můj text docela česky, a ne jako šicí stroj. A nakonec si dovoluji tvrdit, že se mi díky mé vlastní básnické zkušenosti dařilo dodržovat i přirozený německý slovosled, který je u Bablera často narušován. Samozřejmě existuje ještě množství jiných detailů, o nichž bych v této souvislosti mohl pojednat... Ale jsou v doslovu v knížce.

K vydání nového překladu *Máje* jste s kamarády vyrobili trailer a vy sám jste si stříhnul roli Máchy. To asi není Máchovo jezero, kde jste natáčeli?

Je to točené u alpského jezera Langbathsee nad městem Ebensee. Místní tomu tam říkají „Ráj“. Nechtěli jsme upoutávku točit v Čechách, abychom se vyhnuli nacionalistickému kýči. U Máchova *Máje* jde především o nadčasové asociace krajiny a lidského citění. Také jsme točili v největší zimě. Krásný květen je popsán již v textu. Zimní krajina se vyskytuje jen krátce v posledním zpěvu, ale zrovna ta vyjadřuje nejlépe hlavní témata básně: smrt, strach, smutek, nenaplněnou lásku.

Jste členem platformy mladých lidí Die Gruppe, která se ostatně podílela na doprovodné akci k vydání nového německého *Máje*. O co s Die Gruppe usilujete?

Hlavním programem naší skupiny, kterou jsme založili v roce 2002 spolu s kolegou Anatolem Vitouchem, je produkce a prezentace poezie a jiné literatury čerpající z vymožeností surrealismu a poetismu. To není vůbec staromilecké! Německé prostředí kvůli válkám a dalším událostem jaksi přišlo o vývoj moderní literatury, jak jej známe z Čech. A zrovna dnes se tu neslýchaně rozmáhají autobiografie, konstruované vyprávění podle příruček a realismus jakožto non plus ultra. Chceme, aby literatura obohacovala, rozšiřovala vnímavost a aby bavila. V posledních letech se nám konečně podařilo navázat spolupráci s českými kolegy. Ilustrace k novému vydání *Máje* nakreslil právě náš nový člen, pražský scénograf Antonín Šilar. Sám jste literátem, představte svou tvorbu...

Moje první divadelní hra *Tragödieninsel* se scénicky četla ve vídeňském Volkstheatru v roce 2000. Po založení skupiny Die Gruppe v roce 2002 jsme inscenovali další mé nebo společné hry, publikovali a veřejně četli básnické sbírky a tzv. *románky*, tedy převážně šílenou dobrodružnou prózu rozdělenou do velice krátkých kapitol, vhodnou pro celovečerní přednes s hudebním doprovodem. Protože je v Rakousku publikace lyriky v řádném nakladatelství skoro nemožná, rozhodl jsem se v roce 2006 napsat lyrický dobrodružný a dosti kšuntový román *Menandros und Thaïs*, o němž jsem se již zmiňoval. Vyšel minulý rok. Dále jsme s Die Gruppe natočili sedmnáctiminutovou rozhlasovou hru *Odysseus – Die Straßenbahnfahrt*, tedy *Odysseus – Jízda tramvají*. Jako text sloužilo jedno z mých nepoužitých veršovaných operních libret. V příštích letech by měly vyjít další dva romány. A snad konečně někdy i básně, jež jsou pro mě nejdůležitější. Přes léto se budeme věnovat nízkorozpočtovému natáčení celovečerního velkoformátu *Menandros und Thaïs* podle zmíněného románu.

Žijete v Rakousku, ale jste původem z Čech, vracíte se sem?

Ano, ano, ano. Českou republiku sice konečně už nevnímám jako zemský ráj, jak se mi to donedávna dělo – ale zvláštnosti se dějí leckde. K Čechám mám tak jako tak velice dobrý vztah, velká část mé rodiny žije v Praze. Vracím se sem pravidelně, stejně jako se z Prahy pravidelně vracím do Vídně...

Kateřina Hejlová

Jak se v Irsku nastupuje do práce

Když jsme stanuli před kanceláří firmy Nine one one – díky bohu, že ji měli aspoň označenou cedulí –, zjistili jsme, že tam rozhodně nejsme sami. Kolem vchodu postávalo nejméně deset podobných existencí. Většina z nich mluvila polsky, jeden byl asi Číňan či jiný Asiat, kdo se v nich má vyznat, a tři další byli zřejmě Litevci. Slušný multikulturní mejdan, pomyslela jsem si. Nevraživě jsme si jeden druhého měřili a odhadovali vzájemné šance. S jedním z těch Poláků jsme se dali do řeči. Ukázalo se, že je to ve skutečnosti Slovák, který jen obstojně válí polsky. Uklidnil nás, že napoprvé nikdo nepřijde včas. Všichni to prý hledají a většina se poztrácí tak kvalitně, že vůbec nedorazí. On to našel bez problémů prý jenom proto, že ve stejné firmě pracoval už loni. A sakra, pomyslela jsem si, ostřílená konkurence, to není dobré znamení. Asi po půl hodině dorazili ještě dva Poláci. S tou rozbujelou polskou menšinou budeme muset něco udělat, shodli jsme se. Jejich invazivní chování bylo značně nekorektní a diskriminovalo méně početná družstva.

Jeden po druhém jsme absolvovali přijímací pohovor u generální manažerky firmy jménem Marry Claire. Byla to průměrně hezká odbarvená blondýnka psí výšky, řadných tvarů a s nehty tak dlouhými, že kdyby si Stříhoruký Edward chtěl vzít nakrásně dovolenou, z fleku by ho mohla zastoupit. Kolem ní se vznášel těžký odér vanilky a nutil skoro každého, kdo vešel, kýchat. Byla typickým představitelem konzumního nevku a v příštích minutách měla rozhodnout o našem dalším osudu.

Přijímací pohovor byl spíše monologem o strategii firmy, při němž Marry Claire máchala rukama tak vehementně, že jsem byla přesvědčená, že přijdu o svůj skalp. V závěru mi položila několik otázek na tělo. Například zda jsem ochotná upsat svou duši vlastní krví, pracovat kdykoli a kdekoli za jakýchkoli podmínek až do roztrhání těla, nedomáhat se za žádných okolností finanční kompenzace za přesčasy a především být loajální vůči společnosti, která mě zaměstnává. Všechno jsem jí to odkývala, obzvláště tu loajalitu. Být oddaná firmě, která mě bude v následu-

jících týdnech vykořisťovat víc než Britové Iry celá staletí, bylo bezesporu mým letošním předsevzetím.

Nakonec mě Marry Claire propustila ze svých drápů s verdiktem přijata a přede dveřmi mi do rukou vrazila mou novou uniformu – vytahané černé triko s logem firmy, které pračku vidělo naposledy v sedmdesátém třetím, když Irsko vstoupilo do Evropské unie, kšilt stejné barvy a síťovku, aby mé špinavé vlasy nekontaminovaly jejich sterilní jídlo –, za níž ode mě zkasírovala depozit pětadvacet euro. Otrokářka!

Nakonec nás všechny poslali domů s tím, že máme zavolat, až obdržíme číslo našeho bankovního konta, a oni nás pak ihned přidělí na jednu z jejich poboček. O PPS (identifikační číslo cizinců, které v Irsku umožňuje např. žádat o práci a sociální podporu; pozn. red.) ani slovo. Thanks God! Že by se na nás konečně usmálo štěstí? Domů jsme se vraceli se sladkým pocitem vítězství, ale já se pořád nějak nemohla zbavit dojmu, že je něco shnilého v království irském...

Do banky jsme naklusali hned příští ráno. Opět jsme vyplnili kvanta nesmyslných formulářů a opět si vystáli nekonečnou frontu vyžvaňujících se Irů. Když jsme se konečně dostali na řadu a nacpali vypapanému mladíčkovi za přepážkou příslušné dokumenty, škodolibě se na nás zašklebil, zapíchl ukazováček do prázdné kolonky a zašvitořil, že dokud nebudeme mít číslo PPS, neotevře nám účet, „ani kdybyste zavolali samotné prezidentce Mary McAleese.“

„Ale my nepotřebujeme otevřít účet, ty zrzavý velbloude,“ hájil nás statečně Ondřej, „nám stačí, když nám prozradíš, jaké máme číslo účtu, abysme už konečně mohli začít makat, kapišto?!“

Načež břicháč jen pokrčil rameny: „Smůla, zobáku z Východu, přijď, až budeš mít PPS, do té doby se s tebou nebudu bavit. Otevření účtu trvá tři dny a teď už uхни, ať se můžu věnovat tý vysoký brunetě za tebou.“

Byli jsme naprosto a zcela zdrceni. PPS určitě nedorazí dřív jak za čtyři dny a nám zbyly peníze tak akorát na poslední nájem, který byl splatný pozítří. Za celou cestu domů jsme nepromluvili ani slovo. Ten večer jsme se as-

poň slušně ztřískali. Když nic jiného, přiletíme domů pořádně zhuntovaní.

Jakmile jsem ale pozítří ráno otevřela poštovní schránku a vypadly na mě tři obálky s razítkem Úřadu sociální správy, radostí jsem se málem počůrala. Nemohla jsem věřit, že to Irové zmákli tak rychle. Že bych je nakonec vážně podcenila?

(Rkp., 2011)

Marek Sekyra Úvozy

Poslepu vidím

(České středohoří)

Dál vidím ten kraj prozářený,
chlumky hladké, jak by je někdo věky
hladil
samou láskou po hebké trávě,
zanechav kapky krve na hvozdících
rozeseté.

Od předjaří až k podjesení
klikaté silničky mezi vesmi,
pokřivená stromořadí,
dub, jenž po nás touhou schne.
S řekou odtéká za obzor
veškerý smutek, cítím ten proud
a nemohu se nadechnout,
umačkán samou láskou kopci,
a přeci šťastný, věčné dítě,
poslepu tím krajem povodím tě.

Větruše

Větruše,
řekni větru, že
už jsem doma.

Kdys malí jsme hledali popraviště
a tys nám řekla příště, příště
a žádné příště nebylo.

Nás fascinoval propad zdí,
rum schodišť, parket bez lidí
a výhled krytý za stromy.
Už ani fotka černobílá
mne do dětství neposílá
a zábradlí dál rezaví.
Větruše,
řekni větru, že
už jsem doma.

Odplavená

(Brná)

Úpěnlivé ticho
překypělo přes kopce
a světla lamp
roztančila na hladině
dvě baletky v piruetě.
Proč před deštěm okno zavírám
v prudkém létě?
Přes hrozny přešla
poslední letní bouře,
ty zřely pak vlny
proti proudu.
Proč stále hledám na dně řeky
rodnou hroudu?

Noční pochod se štětcem na Milešovku

Napršelo do jehličí
a vůně hned táhne krajem,

je náhle sivý listopad,
k dušičkám malíř bez práce.
Déšť kap a ššš a kap,
ten neúprosný šum,
jímž čas ničí talent října,
muchlaje plátina ve stržích.
A ve škarpách tlí šlapané
barvy kvašů Středohoří.

Kamenná slunce

Kamenná slunce do nás pálí,
až schne tráva na kopcích,
holých jak tvář hladce vyholená,
spálená sluncem jak propocená dlaň.
Lepší skřivani nad námi v oblacích
a tvář hladce vyholená,
spálená sluncem jak propocená dlaň,
než všechno zlato světa v ní.
Raná, Oblík, Čičov, Milá
jak prsa bohyň pohřbených.

(Úvozy, Kruh autorů Liberecka, 2011)

Marek Sekyra se narodil roku 1974 v Ústí nad Labem. Absolvent Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně, obor český jazyk – dějepis, od roku 2002 v Liberci, zaměstnán krátce v Severočeském muzeu, nyní zaměstnancem Krajské vědecké knihovny, vedoucí Všeobecné půjčovny. V létě 2007 vydal Kruh autorů Liberecka jeho básnickou prvotinu s názvem *Modré hodiny*. S Otokarem Simmem připravil knihu *Ještědské květy* (2008), která mapuje německy píšící předválečné autory narozené v Liberci. V r. 2010 vydal studii *Máchové mýty a omyly*, v r. 2011 básnickou sbírku *Úvozy* a opět s O. Simmem antologii německy píšících předválečných autorů z Jablonecka a Semilsky *Jizerské květy*.

Ukázky ze Sekyrových děl vyšly např. ve sbornících Kalmanach, v antologii *Divo-ké víno 1964–2007*, v knize *Základní kameny pro novou budovu Národní knihovny a jejich dárce*, v antologii *Sever, západ, východ*, v Ročenkách Jizersko-ještědského horského spolku a v česko-německé čítance *Naše krajina slov – Unsere Wortlandschaft* (Kruh autorů Liberecka, 2012). Redakčně či jako jazykový korektor se podílel na některých knihách a časopisech (především Světlík), jako lektor se účastnil Literárního klubu v Oddělení pro děti a mládež při Krajské vědecké knihovně v Liberci, jako porotce řady literárních soutěží.

Ivanna Lar
Básně

Ne piddavajsja na spokusy
Ne piddavajsja na spokusy,
i ne puskaj u serce zlist,
vona kohos možlyvo vkusyt,
ale tebe napevno zjst.
(v ukrajínštině)

Nepomlouvej
Nepomlouvej,
nenech vstoupit zlo do svého srdce,
možná tím někoho kousneš,
ale hlavně tebe ta zlost sežere.
(volný překlad)

Otče náš
Otče náš, buď mezi námi,
vrať nám lásku, dej nám sílu,
jak na nebi, tak na Zemi,
ať zesílíš naši víru.

Ať nastane království tvé, Bože,
a mezi lidmi vůle tvá.
Chléb náš vezdejší ať stačí všem
a všude láska přetrvá.

Odpusť nám, Bože, naše hříchy,
i zlost i závist nám odpusť,
to, že jsme zlí a plní pýchy,
místo lásky v srdci poušť.

Neuved' nás v pokušení,
ale zbav od zlého,
ať zmizí neštěstí a zloba
od svatého jména tvého.

Nauč nás také všem odpouštět,
naš svět jen zlobu v hrsti svírá.

Pošli nám slunce, mír a lásku,
ať zesílí naše víra.

Noc temná
Noc temná kouká se do oken,
pojď, broučku, musíme jít spát.
A brouček chytře velmi tiše
začíná se mamky ptát:

Maminko, kam si sedá sluníčko,
kam se skutálelo, kam šlo,
já nechci spát, já chci pohádku,
chci vědět, kam zase zmizelo.

Celý den smálo se a hrálo
a teď je zase studená noc,
já tak moc chci vědět, proč sluníčko
zmizelo, mami, řekni proč.

Maminka chytře se usmála,
tak to bys věděl všechno rád,
povím ti to, ale slíbíš mi,
že po pohádce půjdeš spát:

Sluníčko brzy ráno vstalo,
umylo se a vyšlo ven,
přišlo k nám zase světloučké ráno,
přivedlo s sebou také den.

Vzbudilo i les a řeku,
vzbudilo ptáky a zvířata,
tebe vzbudilo také, brašku,
vzbudilo také mamku a tátu.

Všem dávalo teplo a radost
a hrálo nám po celý den,
abys běhal,
ale v noci se ti zdál jenom pěkný sen.

Obešlo kolem dokola
naši obrovskou velkou Zem.

Ach maminko, nezabloudí,
najde zase cestu sem?

Přijde, přijde, odpočine si,
práci dnes mělo celý den.
Zítra vstaneš zase ráno,
půjdeš za sluníčkem ven.

Budeš zase běhat, skákat,
ale teď už musíš spát,
abys měl zítra sílu
s kamarády si hrát.

I sluníčko musí odpočívat,
spát,
měsíc stráž vzal místo něho,
celou noc na nebi bude stát.

Děťátko spí jako sluníčko,
na všechno ptá se, proč a proč,
konec pohádky o sluníčku,
dětičkám všem jen dobrou noc.

(Rkp., 2012)

Ivanna Lar se narodila roku 1984 na Ukrajině, kde vystudovala práva. V současnosti pracuje jako kosmetička v Terezíně. Žije u Roudnice nad Labem s manželem a dvěma dětmi. V České republice je jedenáctým rokem a do Ukrajiny se pravidelně vrací za svými příbuznými a přáteli.

Veronika Slavíková

Sejra na vejletě

Z dětského pokoje se ozývá hrozný jekot: „Mamííí, nesněž mě!”

Jdu se tam podívat. Moje tříletá dcerka leží mezi dvěma velkými polštáři, ruce i nohy jí trčí po stranách a vepředu se zubí rozcuchaná hlava.

Ptám se: „Co je? Proč tě nemám sníst? Co jsi?”

„Já jsem sejra.”

„Aha. A proč jsi v těch polštářích?”

„To nejsou polštáře, to je houska.”

„Aha, a co děláš v housce?” ptám se nechápavě.

„Jedu na výlet.”

„Jo ták,” začínám zabírat, „to je houska–autíčko?”

„Jo.”

„To takhle jednou jel sejra v housce–autíčku na výlet.”

Beru dcerku i s polštáři a za mocného brm brm brm jí otřásám všemi směry.

„Nejdřív jel po rovné silnici z dobře uzrálé tvrdé goudy. Jelo se mu dobře, a tak se rozhlížel po okolních kopcích strouhaného sýra. Pásla se na nich stáda bryndzových oveček. Nebe bylo plné mozarellových obláček. Podél silnice byly patníky z eidamu. Pak přešel na ementálovou polňačku plnou děr.” Kymácím polštáři ze všech sil.

„Nakonec cesta skončila úplně a autíčko–houska zapadlo do bahna z taveňáku, čvacht.” Překotím chechtající se hromadu polštářů na stranu.

„Sejra vylezl z autíčka, sedl si u cesty na parenicový pařez a vzdychal. Pak ho něco napadlo. Vyndal z kapsy kus korbáčiku a pokusil se autíčko z taveňáku vytáhnout.” Pořádám dcerce konec švihadla a tahám.

„V tom přiskákala z lesa myš,” беру ze země plyšovou krysou a hopsám s ní po polštářích, „a zakousla se do autíčka.”

„Nééé! Nesněž mě!” ječí dcerka.

Krysa: „Já tě nejím, jím jenom housku.”

„Né, ani housku, to je autíčko.”

„Neboj, sním jenom půlku, udělám ti z toho kabriolet.”

„Tak jó,” souhlasí sejra a spokojeně odjíždí v kabrioletu za dalším dobrodružstvím.

Veronika Slavíková, narozená r. 1979 v Roudnici nad Labem, po gymnáziu vystudovala Zahradní a krajinářskou architekturu na Mendelově Zemědělské univerzitě v Brně a v Lednici na Moravě. Po tříleté praxi odešla na mateřskou dovolenou. Nyní se stará o dvě děti, čtyřletou Bertu a půlročního Vojtěcha. Kromě cyklistiky, plavání a chození po kopcích je jejím velkým koníčkem dobré jídlo, obzvláště sýry...

Povídka *Sejra na vejletě* vznikla jako reakce na soutěž, kterou jsme v minulém čísle bulletinu vyhlásili ve spolupráci s mobilní prodejnou U Holanďanů, kterou vídají Litoměřičané pravidelně v centru města

Veronice Slavíkové gratuluje k výhře dobrého sýra provozovatel krámků U Holanďanů Ron Meerts.

Foto © R. Květoň (A.S.S.)

Máchovou stopou 2012

Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích pod záštitou Ladislava Chlupáče, starosty města Litoměřice, vypisuje čtvrtý ročník literární soutěže Máchovou stopou.

Soutěž je určena pro středoškoláky (rozhodující je studium na střední škole v České republice nebo zahraničí v termínu minimálně do uzavěrky soutěže) a pro dospělé (tato kategorie není věkově omezena). V obou kategoriích mohou soutěžící posílat libovolně poezii anebo prózu inspirovanou citátem z Máchova díla: „*Vy jdete zemí, má cesta vede peklem.*“ Rozsah příspěvků přitom nesmí překročit 4 normostrany. Soutěž se vypisuje k 15. 4. 2012 a její uzavěrka je 31. 8. 2012.

Přihlášeny mohou být pouze nepublikované texty. Jeden účastník může do soutěže zaslat nejvýše jedno dílo. Soutěžní díla jsou přijímána na e-mailu machovoustopou@seznam.cz. U každého soutěžního díla je nutno uvést: celé jméno autora/autorky, kategorii a kontaktní adresu. Soutěžící zasláním příspěvku vyjadřuje souhlas s případným zveřejněním svého díla bez nároku na honorář.

Zaslané práce bude hodnotit soutěžní porota složená ze spisovatelů a odborníků věnujících se profesně literatuře (spisovatel a scenárista, držitel Ceny J. Škvoreckého a Magnesia Litera Martin Ryšavý, spisovatelka vyučující na Literární akademii J. Škvoreckého Ivona Březinová, šéfredaktor internetového

Portálu české literatury Jaroslav Balvín). V obou kategoriích bude vyhlášeno první, druhé a třetí místo, případně čestná uznání.

Vítězné literární příspěvky budou oceněny. Vyhlášení výsledků proběhne v termínu 10.–11. 11. 2012. Vyhlášení bude spojeno s neformálním rozborovým seminářem.

Soutěžící uděluje organizátorovi souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů pro účely organizace soutěže včetně jejich zveřejnění, to vše v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. Soutěžící prohlašuje, že je autorem zaslaných příspěvků. Soutěžící si dle vlastního prohlášení není vědom, že by jakákoliv třetí osoba jeho práva zpochybňovala nebo se bránila jejich zveřejnění. Pořadatel si vyhrazuje právo změnit podmínky soutěže, případně soutěž zrušit. Na hmotné odměny není právní nárok.

Mediálními partnery soutěže je internetový Portál české literatury www.czechlit.cz a bulletin Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích Karel Hynek Mácha. Hlavním sponzorem soutěže je distribuční portál Dobré knihy (www.dobre-knihy.cz). Výsledky minulého ročníku najdete zde: <http://www.litomerice.cz/literarnisoutez/>

